

GŁOS NARODU

Nr. 333. — ROK XLII.
CZWARTEK
5 GRUDNIA 1935.

REDAKCJA, ADMINISTRACJA I Drukarnia, KRAKÓW, UL. ŚW. KRZYŻA 11
KONTO P. K. O. WARSZAWA NR. 140.955. — KONTO P. K. O. KRAKÓW NR. 401.099.

Předpłata wynosi:	W Krakowie	za całość obywateli państwa polsk. z przesyłką pocztową	Zagranicą
Miesięcznie	5 zł.	4-50 zł.	5 zł.
			8 zł.

TELEFONY: REDAKCJA Nr. 101-90. ADMINISTRACJA Nr. 133-44. Drukarnia Nr. 133-44 i 144-06.

Redakcja nie odpowiada za artykuły w
nie zwraca i nie honoruje, listów
nieopłaconych nie przyjmuje.

Za każdą zmianę adresu dopłata 50 gr.

Redakcja przyjmuje strony
od godziny 11. do 18.

Pierwszy wyłom.

Zakaz tworzenia klubów partyjnych w Sejmie wydany przez p. Sławka i wogóle zakaz organizowania społeczeństwa w stowarzyszenia polityczne, zakaz niezyciowy i niemożliwy do przeprowadzenia, zaczyna nieco tracić na sile. Wbrew temu zakazowi powstały w Sejmie już trzy „kluby parlamentarne”. — mianowicie: jeden ukraiński i dwa żydowskie (ortodoksyjny i syjonistyczny). Ale to — powie ktoś — tylko po stracie posłów niepolitycznych. Powoli! Doczekamy się chwili, kiedy i polscy posłowie przełamają zakaz p. Sławka. Bo przełamać muszą. Parlament bez życia politycznego, bo bez klubów, nie jest parlamentem, nie jest zdolny do pracy pozytywnej, nawet do przeprowadzenia celowej dyskusji.

Zresztą także i polscy posłowie zaczynają sobie uświadamiać nierealność projektu „grup regionalnych” p. Sławka; zaczynają mówić o konieczności porozumiewania się posłów zbliżonych do siebie podobieństwem poglądów, lub tożsamością zawodu, który mają reprezentować... Przypominamy niedawna dyskusję na łamach „Gazety Polskiej” i lwowskiej „Reduty”.

UKRAJŃCY. — Przypuszczać należy, że dużo do myślenia dało im stanowisko zajęte przez posłów ukraińskich... „Biuletyn Polsko-Ukraiński” (nr. 48) donosi, że polscy posłowie i senatorowie z wojew. stanisławowskiego zwrócili się do swoich ukraińskich kolegów wybranych przez ludność tego samego województwa z propozycją utworzenia wspólnej „grupy regionalnej”. Cóż na tę propozycję odpowiedzieli p. p. posłowie i senatorowie ukraińscy?

„Odrzucili — czytamy w „Biuletynie” — propozycję strony polskiej utworzenia wspólnej grupy regionalnej, motywując to tem, że już należało do Ukraińskiej Reprezentacji Parlamentarnej. Godzą się natomiast na perjodyczne wspólne zebrania poświęcone sprawom gospodarczym województwa. Stało się więc podobno na tem, że będą zwoływane wspólne narady gospodarcze posłów i senatorów wojew. stanisławowskiego. — Powstała nie regionalna grupa polityczna, lecz tylko konferencja w sprawach gospodarczych”.

I mają rację p. p. ukraińcy... Trudno od ludzi dojrzałych, od posłów i polityków, wymagać, by zrezygnowali ze swych polityczno-społecznych przekonań i z dążeń do nadania państwu treści ideologicznej, którą uważają — może mylnie — za najlepszą; a już nonsensem jest wymagać tej od nich rezygnacji w imię „grupy regionalnej”, której kompetencje będą ograniczone do narad nad budową nowego mostu na Prucie, lub naprawą kolejki leśnej pod Howerlą.

POZNAŃSCY „DEMOKRACI”. — Walka z zakazem p. Sławka przybrała już całkiem realne kształty na innym terenie. Mianowicie w Wielkopolsce...

W ub. niedzielę — jak informuje rządowy „Nowy Kurjer” — odbył się w Poznaniu zjazd 150 reprezentantów t. zw. „demokratyzm — niepodległościowy obozu”. Wzięło w nim udział kilkunastu posłów i senatorów z pos. Surzyńskim i sen. Jeszkiem na czele. Z nazwisk uczestników i z przebiegu zjazdu wynika, że była to konferencja zwołana z przedstawicieli dwóch odłamów obozu rządowego: t. zw. „demokratów” sanacyjnych (z dawniejszej „Młodej Polski” poznańskiej) i tych członków N. P. R., którzy wraz ze „Zjednoczeniem Zawodowców Polskich” podczas ostatnich wyborów przysięgnęli do sanacji.

Referenci oświadczyli bardzo krytycznie — choć tylko z politycznego punktu widzenia — obecną rzeczywistość. P. poseł Surzyński narzekał na to, że jest „bardzo wiele niesprawiedliwości”, a p. sen. Jeszek zwał obecną samorząd.

„Samorząd — mówił — winien być naprawdę samorządem, jego władze po-

winny pochodzić z wyboru. Ani w tej, ani w innej dziedzinie życia publicznego nie może być utrzymywany nadal ton bez Tego, który go nadawał, a któremu wolno było to czynić”.

„Porządny człowiek winien być zatwierdzony, choćby wybrany został przez opozycję”.

„OBÓZ DEMOKRATYCZNY”. — Ważniejsze jednak od referatów są uchwały tego zjazdu... W pierwszej z nich powiedziano:

„Rozwiązanie Bloku stworzyło stan niebezpieczny, znajdujący swój wyraz w tem, że zadanie planowanego organizowania społeczeństwa mogłoby znaleźć się wyłącznie w rękach grup, reprezentujących pierwiastki ciasnego i nie liczącego się z interesami państwowymi wstecznicstwa, lub opartego wyłącznie na demagogii radykalizmu”.

W ten sposób uczestnicy poznańskiego zjazdu odcinają się od dwóch skrzydeł sanacji: konserwatywnego („wstecznicstwo”) i socjalistycznego (oparty na demagogii radykalizm). I stworzyć chcą nową organizację (nie „partię”) o charakterze „demokratycznym”, która ma na celu skupić „świat pracy” do „przebudowy gospodarczo-społecznej, i do podźwignięcia z upadku materialnego i kulturalnego najszerzych warstw, zarówno pracujących na roli jak we warsztatach miejskich”.

W tym celu powołują do życia „komitet organizacyjny „Obozu Demokratycznego” z wymienionymi parlamentarzystami na czele.

NASTĘPSTWA. — Jest to ciekawa, a w zasadzie zdrowa, inicjatywa. Wynika bowiem z tego niewzruszonego założenia wszelkiego działania politycznego, że ten, kto chce państwem kierować, musi mieć cel, ku któremu państwo chce prowadzić, i musi sobie uświadomić drogi, którymi do tego celu chce zdążyć. Inicjatywa poznańskich „demokratów” stworzenia organizacji politycznej jest więc zdrowa. Czyni zaufanie tej potrzebie.

Ale nie wiadomo, co p. Sławek o niej powie. Właściwie powinien ją potępić. Bo przecież to, co p. p. Jeszek i Surzyński robią, bardzo przypomina „partyjniczo”. Jeśli zaś tej inicjatywy nie potępi i nie zakazuje, to będzie to pierwszy wyłom w jego zasadzie. I początek fermentu politycznego w obozie sanacji...

Początek... Poznańska impreza bowiem jest jeszcze bardzo niedoleżna. Za ideologię i program bierze kilka frazesów i ogólników. Z tym zapasem politycznych pojęć organizacji się nie stworzy. Można jednak wywołać pewien ferment.

W. Z.

Kupuj tylko w Drogerii im. św. Teresy

STEFANA HYŁY

Kraków, ul. Wiślna L. 6.

Telef. 138-09.

Telef. 138-09.

Od 2 XII. — 24 XII. b. r.

Świąteczny Wielki Tani Tydzień

wód kolońskich, perfum, krajowych i zagranicznych, oryginalnych i na wagę.

SAMOBÓJSTWO 68-LETNIEGO GOSPODARZA.

Omgadaj popchni samobójstwo przez powieszenie się 68-letni gospodarz Franciszek Baran z Bębła k. Ojcowa. Powodem samobójstwa był rozstrój nerwowy.

A. PIASECKI s. a.

Abisyńczycy przechodzą do ofensywy

Paryż, 4. 12. (PAT.) Pierwotny plan abisyński w Ogadenie polegał rzekomo na oczekiwaniu ofensywy włoskiej na linii Daggabour — Diddziga. Włosi jednakże wystąpili w tym kierunku tylko lekkie kolumny, które przeważnie powróciły, albo zostały odepchnięte przez Abisyńczyków. Jednocześnie lotnictwo włoskie było czynne bez przerwy i zerzucało bombami wszystkie pozycje abisyńskie, broniące prowincji Harraru. Wpłynęło to na zmianę taktyki. Abisyńczycy postanowili nie oczekiwać dłużej pod bombami samolotów włoskich i zamierzają wszcząć na froncie południowym ofensywę. — Armia rasa Nasibu i rasa Desty otrzymała poważne posiłki z Addis Abehy i z prowincji Aroussi. Heile Selassie podczas swej ostatniej bytności w Diddzigi miał rzekomo ustalić szczegóły planu ofensywy. W utarczce przed kilku tygodniami po stronie abisyńskiej było rzekomo 700 rannych.

Paryż, 4. 12. (PAT.) W kierunku Makalle podążają poważne siły abisyńskie. Według oficjalnych wiadomości włoskich, przednie strażnice armii włoskiej nawiązały już kontakt z wysuniętymi placówkami Abisyńczyków. Armia, podążająca na Makalle, znajduje się pod dowództwem rasa Kasey, do którego przyłączyły się wojska rasa Meleghietza. Są one rzekomo zapatrzone w nowoczesną broń. Wiadomość ta miała wywołać wśród żołnierzy włoskich wielką radość w nadziei, iż dojdzie do poważnej bitwy.

TRUDNE POŁOŻENIE WŁOCHÓW.

Asmara, 4. 12. (Telef.) Korespondent specjalny P. A. T. donosi: Bitwa, jaką stoczył korpus erytrejski pod przełęczą Abaro i w okolicach Melfa zdaje się wskazywać, że oczyszczenie Tembienu będzie trwało długo i będzie połączone z wielkimi trudnościami.

Nie przestrzeganie obniżonych cen węgla i cukru będzie karane.

Warszawa, 4. 12. (PAT.) W związku z ukazaniem się rozporządzenia ministra przem. i handlu o ustanowieniu nowych obniżonych cen węgla, ministerstwo spr. wewnętrznych wydało podległym władzom administracji ogólnej polecenie dopilnowania, aby obniżka przeprowadzona znalazła pełny i natychmiastowy wyraz w cenie detalicznej węgla. Winni pobierania cen wyższych od cen wynikających z kalkulacji przy uwzględnieniu warunków lokalnych będą pociągani do odpowiedzialności karno-administracyjnej.

Takie samo zarządzenie wydane zostało w sprawie cen cukru. Ustanowiona przez komitet ekonomiczny cena detaliczna tego artykułu nie może przekraczać nigdzie 1 zł. za kg.

Żelazo potanieje o 10 proc.

Warszawa, 4. 12. (PAT.) W dniu 4 b. m.

minister przemysłu i handlu podpisał rozporządzenie w sprawie obniżki cen żelaza, rur i surowców. Na podstawie tego rozporządzenia ceny wymienionych artykułów zostały obniżone o 10 procent dotychczasowych cen syndykatu polskich hut żelaznych. W tym samym również stosunku uległy obniżce wszelkie dopłaty do cen zasadniczych wymienionych artykułów.

Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia w „Dzienniku Ustaw”. Szczegółowy wykaz cen zasadniczych i dopłat zostanie opublikowany w „Monitorze Polskim”.

CENA NAFTY OBNIŻONA.

Warszawa, 4. 12. (Telef.) Cena nafty ma być obniżona w detalu o 4 do 7 groszy. W Warszawie litr nafty kosztować będzie 38 groszy.

—000—

Atak berlińskich dzienników na Jeżuitę O. Assmana.

Berlin, 4. 12. Niektóre dzienniki berlińskie występują przeciwko kazaniom Jeżuity O. Assmana na polskim Górnym Śląsku. Ks. Assman wydalony z Niemiec, podlega przeciwko narodowemu socjalizmowi niemieckiemu — tak twierdzi prasa niemiecka. Jego ataki nieustannie doprowadzały do tego — twierdzą pisma hitlerowskie — że ludność niemiecka obecna w kościele, zaprzestowała głośno przeciwko temu. opuszczając kościół i wznosząc głośne okrzyki przeciwko kaznodziei, co spowodowało wniechanie się policji. Prasa niemiecka wystą-

pienia O. Assmana uważa za niezgodne z duchem polsko-niemieckiego porozumienia i domaga się przeciwdziałania jego kazaniom ze strony polskich miarodajnych ośrodków kościelnych. Już sam tenor prasy niemieckiej świadczy, jak grubymi niemi szyta jest intrzyga przeciwko wspomnianemu członkowi Zakonu Jeżuitów.

POŻYCZKI WEWNĘTRZNE W ANGLII POKRYTE W CIĄGU GODZINY.

London, 4. 12. (PAT.) Dwie pożyczki wewnętrzne, jedna na sumę 100 milionów funtów, oraz druga na sumę 200 milionów funtów, zostały z nadwyżką pokryte dziś w ciągu godziny.

O czym piszą inni?..

Stan. Grabski o Dmowskim i Piłsudskim

W „Buncie Młodych” pojawił się wywiad z prof. Stan. Grabskim na temat najwybitniejszych postaci z naszego życia publicznego. Redakcja stwierdza, iż wywiad z prof. Grabskim drukuje z „przejrzanego przez niego rękopisu”. To więc, co w nim czytamy, jest wiernym odbiciem myśli prof. St. Grabskiego. Prof. St. Grabski mówił na przód o złym stosunku między Dmowskim i Piłsudskim. Gdzie źródło nieporozumienia między tymi dwoma ludźmi?

Obaj — mówi prof. G. —

„mieli zasadniczą cechę wspólną: stosunek władzy do Polski. I dlatego, nie mogli nigdy się pogodzić trwale. Obaj byli bowiem głęboko przekonani, że się urodzili po to, by Polskę rządzić wedle własnej jedynie myśli”.

Prof. Grabski mówi, że w r. 1905 był u niego w Krakowie Piłsudski i wówczas m. in. powiedział:

„A jednak będę w Polsce dyktatorem! Przepowiedział mi to cyganka. A wszystko, co mi ona przepowiedziała, dotychczas się sprawdza”.

W r. 1908. Grabski spotkał się z Dmowskim i ten mu w rozmowie powiedział:

„nawet zobaczę i to niedługo Polskę niepodległą. I wiesz — czem chcę być w niej: naczelnikiem policji państwowej, bo ten ma faktyczną władzę w państwie i utrzymuje w nim porządek”.

Prof. Grabski próbował ich obydwo połączyć. Jeszcze przed wojną. W r. 1905, służył im nawet do rozmowy z sobą. Wówczas obydwo, Dmowski i Piłsudski.

„pojechali na zjazd rewolucjonistów wiedejskich do Paryża. Zaraz potem przystąpiła do działalności bojowa w Królestwie i drogi ich się rozeszły”.

Ponowne zbliżenie nastąpiło w r. 1918, na „samach” na rząd Moraczewskiego z „samach” wzięto. Odtąd

„nie mieli się Piłsudski z Dmowskim bezpośrednio dogadać. A czasem i drobności odgrywały rolę. Gdy Dmowski odwiedził w Belwederm Piłsudskiego, ten kazał mu czekać na siebie przez pół godziny”.

Witos a państwo.

Dalej mówił prof. St. Grabski o W. Witosie.

„To, że się znalazł — oświadczył — w Polsce chłop, który zdobywszy ogromny wśród ludu autorytet, wręcz mu powiedział, że Polska nie jest dla chłopów, ale dla chłopów — to fakt dużego znaczenia w historii początków naszej odrodzonej niepodległości. Aby to w pełni ocenić, należy sobie zdać sprawę, jak klasowym był poprzednio w Polsce ruch ludowy. W końcu 19-go wieku w Galicji wprost nie można było chłopom mówić o Polsce. A Witos im mówił stale więcej o Polsce, niż o chłopskich krzywdach.

— Czy uważałby więc Pan nacisk opinii w kierunku amnestjonowania Witosza za pożądany?

— Bez wątpienia — odpowiedział prof. St. Grabski — tak”.

„Najczystszy patriota” Paderewski.

Prof. St. Grabski przeszedł dalej do Paderewskiego. Zaczął od dziwnego stanu wagi między „wielkimi” ludźmi w Polsce.

„Ja, panie nie mogę zrozumieć tych wagi — mówi zapalając się Grabski — że gdy jeden ma być wielki, to drugi musi być mały. Polskę przecież stać na to, by miała szereg ludzi niepospolitych. I teraz ja się Pana z kolei zapytam: dlaczego się runie pan nie pyta o Paderewskiego. Tak, chcę, by Pan, jako jeden z przedstawicieli młodego pokolenia mnie się pytał o Paderewskiego. Bo gdy patrzę na to, jak się go ze strony i piłsudczyków i dmowszczyków pomniejsza, gdy słyszę, jak się go przemilcza, gorzej płotka szerzoną w różnych konspiracjach zniesławia, to że jest maso-nem, a to że ma przyjaciół żydów, a to że lepszy muzyk niż polityk itd. itd. — to bierze mnie lek, duży lek, czy nie jesteśmy nieśwety zanadto podobni do Greków, którzy każdego swego wielkiego człowieka skazywali na wygnanie, albo i na śmierć, i którzy dla tego, mimo chwil olbrzymiego bohaterstwa — tak niesławnie upadli.

Co to dużo gadać. Ani Anglia ani Francja nie chciały przed końcem wojny zobowiązać się publicznie do zjednoczenia wszystkich zaborów i dania Polsce dostępu do morza. Zrobił to zaś Wilson, który też był w Wersalu faktycznym arbitrem losów Europy. A pozyskanie Wilsona dla sprawy odrodzenia Wielkiej Polski — tak całkowicie, jak nie byli pozyskani ani

Przed ważnym zebraniem ludowców.

Z kół zbliżonych do Stron. Ludowego otrzymaliśmy następujące uwagi:

7-go b. m. zjada się do Warszawy na Kongres Stronnictwa Ludowego, delegaci organizacyjni powiatowych tego Stronnictwa z całej Polski, by uchwalić nowy statut, wybrać na jego podstawie nowe władze partyjne, i — co ważniejsze — zadecydować o jego dalszym kierunku ideowym i taktyce politycznej. O ile pierwsza kwestja, personalna, nie będzie prawdopodobnie nastrożać uczestnikom kongresu S. L. poważniejszych trudności (na naczelnne stanowisko w Stronnictwie upatrują powszechnie b. marsz. Rataja), to natomiast sprawa programu ideowego i, być może także, sprawa dyrektyw politycznych dla Stronnictwa, przedstawia się mniej prosto.

RÓŻNICE IDEOWE. Przedstawialem tu niedawno logiczną kolizję, w jaką popadała młodzież ludowcy zgrupowani w Związku Mł. Wiejskiej „Wici”, którzy odziedziczyli się od socjalizmu i komunizmu, przyjmują jednak pod nazwą „agraryzmu” program mało odbiegający od założeń Marksa, a na ostatnim swym zjeździe gościli delegację młodzieży z T. U. R. Zwracałem z drugiej strony uwagę na to, że młodzież ludowców z Wielkopolskiego Związku Mł. Wiejskiej w swym organie „Społem” wysuwa zapatrywania na kwestję przebudowy ustroju, niepozabawione charakterystycznych cech chłopskiego radykalizmu, a jednak w zasadzie mocno zbliżone do ideologii chrześcijańsko-społecznej. Wreszcie zaopiniowałem opinie poważnych polityków zgrupowanych przy „Piśmie”, która daje się streścić w żądaniu energicznego odrzucenia doktryny marksowskiej przy tworzeniu chłopskiego programu społeczno-gospodarczego. „Głos Narodu” w osobnym wstępnym artykule poruszył te trudności, w obliczu których staje ruch ludowy w przededniu kongresu S. L., na co zaraz w „Piśmie” odpowiedziano, że kongres Stronnictwa niewątpliwie zajął się z temi rozbieżnościami, które nie są tak wielkie, jak się „Głosowi Narodu” wydaje. Wątpię, by to oświadczenie było całkiem szczere. Kto czyta ludową prasę polityczną i młodzieżową, ten co chwila natrafia na takie różnice ideowe, że im więcej sympatyzuje z ruchem ludowym, tem więcej zastanawiamy się, jak właściwie ludowcy poradzą sobie z uzgod-

nieniem tych różnorodnych dążeń? Tak n. p. „Piast” we wspomnianym już artykule z 3. listopada groźnie przestrzega przed marksizmem, który „wszelkimi drogami wciska się do naszych szeregów”, a aluzja ta dotyczy udziału TUR-owców w zjeździe „wiciowym”. Natomiast w listopadowej „Młodej Myśli Ludowej” jeden z czołowych „wiciarzy” p. Lutyk, z satysfakcją wspomina własnie o manifestacji antywojennej, urządzonej z socjalistami (na której m. in. zaatakowano Papieża za jego „politykę” tolerującą wojnę) i pisze: „To są objawy porozumienia młodych. Sądziemy, że wkrótce nastąpią wyraźniejsze objawy współpracy politycznej pomiędzy Stronnictwem Ludowym a Polską Partją Socjalistyczną”. Inny przykład: ostatni zjazd „wiciowy” uchwalił szereg rezolucyj programowych, z których jedne akcentują niedopuszczalność kolektywizacji i podają samodzielną warsztat rolny, jako podstawę przyszłego ustroju rolnego, inne jednak wykazują tendencje jużto stanowiące przejście do socjalizacji (n. p. postulat, by „inicyjatywa zmierzająca do stworzenia spółdzielczych gospodarstw rolnych z gospodarstw rozdrobnionych” była popierana przez państwo), albowiem całkowicie odrzucają własność prywatną („Fabryki, kopalnie, banki, większe obszary lasów oraz zbiorowe jednostki gospodarki rolnej przejdą na własność zorganizowanego społeczeństwa”). Tymczasem, jak czytamy w sobotnim „Głosie Narodu”. Wielkopolski Zw. Młodzieży Wiejskiej na swym zjeździe odbytym 24 b. m. uchwalił, że „nie zniesienie własności prywatnej, lecz jej upowszechnienie stanowić winno podstawę światopoglądu agrarnego” — w dziedzinie zaś gospodarki społecznej, zjazd uznał zasadę prywatnej inicjatywy i wolności działania. Oczywiście, że tego rodzaju ujęcie kwestii wyklucza pomysł upaństwowienia, które „wiciarze” chcieliby właśnie zastosować do wszystkich dóbr i instytucyj z wyjątkiem — narazie — drobnych gospodarstw rolnych.

Nic dziwnego, że wobec tych zasadniczo odmiennych zapatrywań, układy unifikacyjne między Zw. Mł. Wiejskiej „Wici” a Wielkopolskim Zw. Mł. Wiejskiej mimo najlepszych chęci, nie mogły być dotychczas sfinalizowane. Ale, gdy młodzież fermentuje, dyskutuje, kłóci się nawet — to tylko wyrabia myślenie, kształtuje światopogląd i charakter, działa wychowawczo. Lecz Stronnictwo — gdy przychodzi dlań chwila ustalenia programu społeczno-gospodarczego — musi wykazać krystalizację poglądów i zde-

cydowanie w tej dziedzinie. I dlatego z dużym zainteresowaniem oczekujemy na wyniki prac zbierającego się 7 i 8 b. m. Kongresu Str. Ludowego.

„POLITYK POLSKI NA WSKRÓS PO ZYTYWNY I SYNTETYCZNY”. W ten sposób określa Wincentego Witosza w przedmowie do pracy p. Stefana Kory p. t. „Wincenty Witos a Państwo Polskie” (Lwów 1936. Gubrynowicz i Syn), profesor Dr. Franciszek Bujak. I dodaje, że Witos „pozo- staje nadal najlepszym wyrazicielem duszy włóciarstwa polskiego i nadal jest jego wodzem”.

Ta naukowa i obiektywnie ujęta biografia Witosza, jest cennym nabytkiem zarówno dla literatury historycznej, jak i ludowej. Z pożytkiem przeczyta broszurkę p. Kory każdy inteligent i społecznik, niejedną refleksję nasunie ona politycznym przeciwnikom Witosza. Lecz dla ludowców, ta praca o Witosie ma szczególne znaczenie pro foro interno. Popierwsze dlatego, że dając rys działalności b. premiera, rekapituluje autor pracy najpiękniejsze i najbardziej dodatnie momenty z historii naszego ruchu ludowego w sposób, narzucający pewne wnioski i konsekwencje dla każdego, kto zastanawia się dziś nad programem i ideologią Str. Ludowego. Po drugie, czytając te prace, uświadamiamy sobie, czem W. Witos był nie tylko dla ruchu ludowego, ale i dla Polski.

Tysiące telegramów wysłali z pozdrowieniami, m. in. chłopci do Prezydenta Rzplitej, domagając się amnestji dla skazanych politycznych. „Piast” i „Gazeta Górnoludzka” przepełnione są artykułami na ten temat. Tym bardziej uderzającym jest, że „Młoda Myśl Ludowa”, naczelnik organ dyskusyjny „wiciarzy”, w swym listopadowym zeszycie poświęconym głównie zagadnieniom, które mają być rozpatrywane przez kongres S. L. — o Witosie i sprawie amnestji nie wspomina. Być może, że ludowcy z pod znaku „Młodej Myśli” uważają to za rzecz — mniejszej wagi.

Polskę czekają wielkie przeobrażenia polityczne, gdyż zasadnicze zmiany, które po- ciągnąć musi za sobą brak Marsza Piłsudskiego, jeszcze nie nastąpiły. Życie polityczne Polski musi się tak, czy owak przeobrazić, a ruch ludowy, być może, będzie tym czynnikiem, który spowoduje przechylenie szali — pytanie tylko: na którą stronę? Za kilka dni otrzymamy prawdopodobnie daleko idące wyjaśnienia „quo vadis” naszego ruchu ludowego. Nastąpi to na niedzielnym Kongresie Str. Ludowego, który też dlatego trzeba uważać za wydarzenie wielkiej wagi.

K. M.

O naftę dla Włoch.

Napężenie stosunków międzynarodowych wzrosło w ostatnich dniach do niebywałych rozmiarów. Przyczyną tego jest... nafta. Ona to rozpętała w politycznych kołach międzynarodowych gorączkową dyskusję i zastrzyła antagonizmy. — Europa znajduje się dziś już nie na beczie prochu, lecz na cysternie z naftą — pisze londyński korespondent „Berliner Tageblatt”. Nafta twierdzi prasa europejska, może wznicić pożar wojenny w Europie.

W tych alarmujących głosach może być nieco przesady, ale i dużo prawdy. Nafta, bowiem, odgrywa w obecnej organizacji armji olbrzymią rolę. Nowoczesne armje opierają się dziś przedewszystkiem na motoryzacji. Samoloty, czołgi, samochody — wszystko to żyje naftą i benzyną. Brak nafty i benzyny podrywa bojowość armji i czyni ją niezdolną do walki. To niebezpieczeństwo — na razie teoretyczne — zawisło nad armją włoską.

W czasie pokoju, Włochy przywoziły nafty z zagranicy około 2 milj. ton. Dziś w związku z wojną, import nafty jest niewątpliwie o wiele większy. W tym momencie Anglia wysunęła projekt rozszerzenia sankcyj na naftę, węgiel i benzynę.

Nasuwa się pytanie, dlaczego państwa biorące udział w sankcjach, nie objęły nafty już wtedy, gdy w dniu 19 października br. na drogę sankcyj wchodziły.

Przyczyna było poważna. Wspomniane sankcje nie objęły węgla, żelaza, bawełny i nafty, gdyż głównym producentem tych towarów, zwłaszcza nafty są — nie należące do Ligi Narodów Stany Zjednoczone. Rozciągnięcie więc zakazu eksportu na te produkty nie przyniosłoby na razie żadnego pożytku sprawie pokoju, a wyrzuciłoby szkody, jedynie gospodarstwu państw ligo- wych.

Wprowadzenie zakazu dostaw węgla i nafty mogło się udać tylko po osiągnięciu zgody Stanów Zjednoczonych. Obecnie —

stwierdza m. in. „L'Echo de Paris” Anglia otrzymała z Waszyngtonu zapewnienie, że Stany Zjednoczone, w myśl swojej neutralności, wstrzymają dostawę nafty do Włoch, o ile tylko Liga Narodów rozciągnie na nią embargo.

Skutek tego oświadczenia był piorunujący! Anglia natychmiast powzięła postanowienie rozciągnięcia embargo na naftę, aby tym sposobem zadać Włochom decydujący cios. W tym celu należało zwołać Komitet 18-tu dla powzięcia odpowiednich uchwał.

W dniu 27 listopada, ambasador brytyjski w Paryżu, na mocy instrukcji otrzymanych z Foreign Office, udał się natychmiast do Laval, aby go nakłonić do wyznaczenia daty posiedzenia komisji sankcyjnej w Genewie. Premier Laval obawiając się nowych, groźniejszych komplikacji między narodowych, próbował — zdaje się — odwieść rząd angielski od tego zamiaru. Jego wysiłki nie odniosły jednak skutku. Ostatecznie premier Laval wyraził zgodę na zwołanie Komisji 18-tu. Posiedzenie zostało wyznaczone na dzień 12 b. m.

I cóż na to Włochy?

Sytuacja tego państwa staje się groźna. Wojna bez nafty jest niemożliwa, gdyż samoloty, broń pancerna oraz samochody, odgrywają w wojnie z Abisynją decydującą rolę. Zapasy zaś nafty, którymi Włochy rozporządzają, oblicza się na 3—4 miesiące. Wprawdzie rada ministrów w dn. 18 b. m. uchwaliła 70 milj. lirów kredytu na budowę rafinerji, zamierzając eksploatować źródła naftowe w Albanji, ale to nie uratuje sytuacji. Trzeba szukać innych dróg wyjścia.

Mussolini zaczyna grozić. Ambasador włoski w Paryżu miał oświadczyć Lavalowi, że rząd włoski embargo na naftę uzna za „akt wrogi”. Oświadczenie to podchwyciła prasa francuska antysankcyjna, prawicowa i użyła do kampanji przeciw roziąganiu embargo na naftę. Nie ulega przeto wątpli-

wości, że premier Laval, będzie dążył do kompromisu...

Zresztą zaważał się nawet rząd angielski. Gabinet brytyjski, który miał na posiedzeniu w dn. 2 b. m. powziąć ostateczną decyzję w sprawie naftowej, rozmyślił się i decyzję odroczył. Znowu zatem rozpoczęła się próba znalezienia kompromisu.

K. T.

Na ziemiach Rzeczypospolitej

Przed wręczeniem ks. Nuncjuszowi Apostolskiemu biretu kardynalskiego.

Ojciec św. mianował ks. prałata Alfreda Paciniego, radcę nuncjatury w Warszawie, ablegatem apostolskim, który przekazał Prezydentowi R. P. prof. Ignacemu Mościckiemu bilet purpurowy dla oficjalnego wręczenia nowemu kardynałowi Franciszkowi Marmaggiemu. Jednocześnie Papież wyznaczył hr. Pietro Pietromarchi, kapitana gwardji nobili, kurjerem gabineutowym dla doręczenia nowemu kardynałowi w Warszawie zawiadomienia o podniesieniu do godności kardynalskiej i wręczenia kardynalskiej piuski. W Hiszpanji funkcje ablegata spełniał będzie audytor nuncjatury madryckiej prałat Tito Crespi. w Austrii — prałat Francesco Sibilla, brat nowego purpurata, a we Francji — prałat Efreim Forni, audytor nuncjatury paryskiej. Kurjerami specjalnymi wyznaczonymi zostali kapitanowie gwardji nobili: Massimo hr. Aluffi Pentini do Madrytu, Giuseppe hr. Antamoro do Wiednia i Francesco Cantuli Castelvetti do Paryża. Kurjerzy ci wyjadą z Rzymu niezwłocznie po konsystorzu tajnym.

(PAT) podała, że na zamku odbędzie się wręczenie nowokreowanemu Kardynałowi kapelusza kardynalskiego. Nie odpowiada to rzeczywistości, gdyż kapelusze kardynalskie nadaje wyłącznie Ojciec św., naczelnicy zaś państw, wręczając kardynałom-nominautom birety purpurowe. (KAP).

Nowy minister W. R. i O. P.

Nowomianowany minister oświaty, Wojciech Świątosławski, jest profesorem politechniki warszawskiej oraz kierownikiem zakładu chemii fizycznej tej uczelni. Prof. Świątosławski pochodzi z Ukrainy. Politechnikę ukończył w Kijowie w 1906 r., a w 1912 habilitował się na uniwersytecie w Moskwie. Po przybyciu do Polski w 1918 r., poświęcił się pracy naukowej wykładając jako profesor na politechnice warszawskiej.

Sprzeczne wyroki w sprawie dzieł Norwida.

Przed dwoma miesiącami sąd karny w Warszawie skazał prof. Piniego na grzywnę za naruszenie praw autorskich Mirjama Przesmyckiego do wydawania dzieł Norwida. Opierając się na tym wyroku skazującym, Mirjam Przesmycka wystąpiła do sądu cywilnego, domagając się zniszczenia całego nakładu wydawnictw prof. Piniego. Sąd cywilny stanął na innym stanowisku niż sąd karny i oddalił powództwo Mirjamy, stwierdzając, że dzieła Norwida stanowią własność całego narodu i nikt nie może być wyłącznie uprawniony do ich wydawania. Te sprzeczne ze sobą wyroki spowodują dalsze liczne perypetje sądowe, albowiem obie strony odwołały się do drugiej instancji.

Trażliwe wypadki na Śląsku.

W ciągu poniedziałku i wtorku wydarzył się na Śląsku szereg wypadków śmiertelnych. I tak: We wtorek w Chorzowie służąca H. Buczyńska w czasie mycia okien spadła z drugiego piętra na bruk, ponosząc śmierć na miejscu. W poniedziałek wpadł pod koła autobusu w Tarnowskich Górach T. Samiel, ponosząc śmierć na miejscu. W Wielkich Hajdukach na parkanie ogródków hutniczych, około huty Batory, znaleziono zwłoki wisiela T. Stillera. — We wtorek na terenie kapieliska miejskiego w Bugliźnie, w stawie znaleziono zwłoki stróża kapieliska W. Szymola. — Wreszcie we wtorek w miejskim szpitalu w Katowicach, urzędnik Syndykatu Hut Żelaznych, Szczepański, podczas wizyty lekarskiej wyskoczył z okna pawilonu na chodnik, ponosząc śmierć na miejscu.

Podpalili kilkadziesiąt budynków mieszkalnych

Prokuratorja stanisławowska ukończyła dochodzenia przeciw szajce podpalaczy, na czele której stali bracia Machman, Mozes i Noe Thauowie. Szajka uprawiała swój proceder od roku 1928 do 1934. W tym czasie podpalono kilkadziesiąt budynków mieszkalnych, jak zabudowań gospodarskich, will i pensjonatów. W ten sposób podpalacze starali się, jako właściciele składu drzewa budowlanego, o większy zbyt budulca. Po porażce do pogorzelców zgłaszał się jeden z braci, proponując wybudowanie nowego domu, wzamian za odstąpienie polisy ubezpieczeniowej. Thauowie dorobili się w krótkim cza-

Co cię czeka?

Trudno wyobrazić sobie człowieka współczesnego, chociażby najbardziej wysokowartościowego intelektualnie, który byłby obojętny na losy przyszłości, któryby nie interesował się tem — co go czeka? Ta odwieczna i nagminna żądza poznania stała się dla wielu znakomitym materiałem do budowania imponujących, szeregów człowiekowi z tłumem absolutnie nieznanymi, egzystencyjnych, przedsięwzięć o światowym zasięgu...

Mój „psychografolog” ma powierzchowność kancelisty z prowincjonalnego starostwa. Czarna marynarka, sztuczne spodnie wypchnięte w kolanach, krawat ceglasty w jakieś grochy i dość brudne ręce z zabójczo wylakierowanymi paznokciami. Całość — ani za grosz niesamowita. Po wstępie, poświęconym szczytnej misji szerzenia psychografologii, zaczynamy mówić o... dawnych czasach.

— Ho, ho, — mówi gospodarz — lepszej klienteli jak była, proszę pana, w przedwojennej Rosji, ze świeczką dzisiaj nie znajdziesz.

— Jaktó. Przecież, o ile sobie przypominam, mieszkał pan wówczas w Warszawie.

— To i co z tego, złociutki. Ale człowiek korespondował z całym imperjum, aż po Władywostok. Proszę, niech pan zobaczy...

Zaczyna otwierać przedemną wielkie szafy, które obstarwiły wszystkie ściany gabinetu. Szafy te są dość przemysłnie urządzone. Na jednych półkach stoją jakieś tajemnicze skrzynki, na innych leżą księgi prawie buchalteryjne.

— Widzi pan, te książki, to rejestr wszystkich przychodzących do mnie listów. Niech pan spojrzy. Weźmy rok 1912.

Z małą zręcznością wyciąga księgę opatrzoną tym numerem i otwiera ją na stronie oznaczonej u góry napisem: „styczeń”.

— Proszę pana. Płaty styczeń. Ile listów? 137 sztuk jednego dnia. Myśli pan, że to dużo? Bardzo mało, bo karnawał i ludzium nie chciało się pisać. W innych miesiącach dostawałem trzy razy więcej dziennie. A tu ma pan wszystkie adresy. Skąd i od kogo...

Nie bez zaciekawienia przeglądam pedantyczny spis korespondentów mego rozmówcy. Pisali najróżniejsi ludzie z całego imperjum. Ale nie mogę długo patrzeć, bo oto już wyciąga długie, tajemnicze skrzynki, wydobywa z nich całe sterty listów w najróżniejszych kopertach, wszystkie pedantycznie ponumerowane.

Korespondencja jest ułożona nie wedle alfabetu, a wedle dat. Biorę pierwszy z brzegu i, korzystając z uprzejmości gospodarza, odnotowuję go dokładnie.

List jest z Jałty, data 17 kwiecień 1934

się wielkiego majątku. Z podpalaczami byli w zmoście: wójt i sekretarz gminy w Osławach Melnyczukowie, ówczesny komendant posterunku P. P. Grabiak, oraz jeden z adwokatów w Delatynie. Szajka podpalaczy stanęła wkrótce przed sądem.

AMBASADOR FRANCJI NA JASNEJ GÓRZE.

W tych dniach hawil w Częstochowie ambasador Francji Noel, który w towarzystwie przedstawicieli władz, wojskowości i członków kolonii francuskiej zwiędził Jasną Górę. Przy wielkich drzwiach do Bazyliki powitał gościa przeor N. Motylewski. Następnie przed Ołtarzem w obrazem goście wysłuchali Mszy św. celebrowanej na intencję Francji przez generała OO. Paulinów Piusa Przeździeckiego.

WALKA POLICJI Z BANDYDAMI.

Policja zorganizowała w Lubelskiem obławę na znanych włamywaczy Międzyklego i Głowackiego. Włamywaczy osaczono w mieszkaniu niejakiego Jęczenia. Bandydzy zaczęli się ostrzeliwać, przyczem zabili posterunkowego Karasia i ranili posterunkowego Żaka. Głowacki zdołał zbiec. Mie dzieciaki odniosły trzy ciężkie rany.

—OOO—

ZABURZENIA ANTYŻYDOWSKIE JESZCZE TRWAJĄ. Na wydziale rolniczym Politechniki Lwowskiej w Dublanach doszło do zaburzeń antyżydowskich, przyczem poturbowano kilku żydów. Zawezwano policję, która odstawiała do domu profesora Różyckiego i studentów żydów.

NIEZWYKŁE WĄSY. Posiadaczem niezwykłych wąsów jest małorolny gospodarz we wsi Garnek, pow. radomszczańskiego, Walenty Stacherski. Wąsy tego wieśniaka mają długość 50 cm. a właściciel półmetrowej ozdoby męskiej twarzy radzi sobie w ten sposób, że każdy wąs zakreca wokół głowy

—OOO—

roku, autorka pisze: „Mistrzu! Od mojej przyjaciółki dowiedziałam się, że przepowiedział pan jej wszystko. Jestem bardzo nieścisliwa, bo mój mąż wniósł we mnie, że jestem chora na płuca, przekupił lekarzy i każe mi siedzieć tutaj, a mój Koła w Charkowie napewno hawi się z innymi kobietami. Mistrzu, powiedz, czy tak jest naprawdę i czy już nigdy nie w moim życiu się nie zmienię. Bardzo bym chciała dowiedzieć się co mnie w najbliższej przyszłości czeka...”

— Co pan jej odpowiedział? — pytam zaintrygowany. Psychografolog odbiera mi arkusik i wskazuje na wypisaną w rogu czerwonym ołówkiem siódemkę.

— Posłałem jej bezpłatnie horoskop Nr. 7 i zazaczyłem, że jeśli chce bliższych szczegółów, musi mi przesłać honorarium.

— A co znajduje się w tym horoskopie Nr. 7? — nie ustępuję w swej ciekawości.

— Nie ważnego, to ogólna charakterystyka wysnuta z pisma ludzkiego na podstawie długoletniej praktyki i wiedzy tajemnej...

A oto inny list, z Hanoweru: — „Musiałam sobie założyć sztuczne zęby, ale wróżka powiedziała mi, że przez złoto, które noszę stale przy sobie, spotka mnie nieszczęście. To już nie noszę obrączki, ale nie wiem co zrobić z zębami. Kiedy je na noc wyjmuję, jestem jakaś szczęśliwsza, spokojniejsza. Rano zaczynam się męczyć i żyję w ciągłym strachu. Pan Profesor już mi tyle poradził, niech mi pan i teraz napisze, co dalej robić...”

Przecierałam wierzchem dłoni czoło.

— A cóż pan na taki list odpowiada? — pytam nie widząc na arkuszu żadnej cyfry.

— To co mi wiedza nakazuje — odpowiada tajemniczo.

Grzebię się jeszcze długo w wielkim kłobowisku najróżniejszych listów. Z Berlina, czy Wiednia, Budapesztu i San Maria, Ostrowca i Lyonu, Horodenki i Edynburga. — Pięknie — powiedziałam — ale skąd się ci wszyscy dowiedzieli o pańskim istnieniu?

— Jaktó skąd? Przecież ja się ogłaszam prawie we wszystkich językach i wszystkich gazetach świata.

— Ładnie, proszę pana, ale to przecież ani pana nazwisko ani podobizna, ten jego mój w turbanie.

— A czy pan myśli, że jakbym podał moje nazwisko, to napisałby do mnie pies z kulawą nogą. Albo, jak podaje swoją kieszeczkę w turbanie i z taką zadumaną twarzą, to czytelnik z Barcelony, czy Szanghaju przyjdzie sprawdzać, jak ja naprawdę wyglądam... — odcina się nie bez słusznego

czwinnu.

Krótkie wiadomości.

W Bydgoszczy wpadła pod przejeżdżający samochód służąca Wł. Płocka. Odniosła ona tak ciężkie obrażenia cielesne, że zmarła po dwu godzinach w szpitalu.

Sąd okr. warszawski skazał na 6 miesięcy więzienia inkasenta elektrowni miejskiej w Skierniewicach, M. Szczenińskiego, oskarżonego o fałszowanie kwitów i przywłaszczenie pieniędzy zainkasowanych od abonentów elektrowni w sumie 803 złotych.

Z całego świata.

Żydzi w Sowietach muszą płacić 3.000 zł. za paszport.

W związku z uruchomieniem przez rząd sowiecki stałej linii okrętowej między Odessą a portami palestyńskimi (statek s/s „Gruzja”), żydowska prasa w Palestynie ostro występuje przeciwko tej linii, zarzucając rządowi sowieckiemu, iż pragnie ciągnąć korzyści z wrastającej emigracji żydowskiej do Palestyny. i uniemożliwia wyjazd do Palestyny żydom. zamieszkałym w Z. S. R. R. Emigranci z Z. S. R. R. za paszport zagraniczny płacić muszą od 100 do 120 funtów (2500—3000 zł.), za przejazd z Odessy do Hajfy 25 funtów, podczas gdy przejazd emigrantów z innych krajów kosztuje za ledwie 6 funtów.

30 samochodów policyjnych w poślegu za więźniami.

W ciągu wtorku w trzech różnych więzieniach w Stanach Zjednoczonych doszło do buntu i ucieczki więźniów. W Bostonie pięciu więźniów rzuciło się na szoferę samochodu ciężarowego, którego zabito, uderzeniami sztaby żelaznej. Więźniowie użyli następnie samochodu ciężarowego, jako taranu, którym rozbili w kilku miejscach drzwi i kraty, odgradzające więzienie od świata zewnętrznego. Dwaj strażnicy więzienni, którzy usiłowali ich powstrzymać,

BEZSENNOŚĆ

wyniszcza organizm

a powstaje często w skutek zaburzeń układu nerwowego. — Ziola Magistra Wolskiego „Pasiverosa” zawiera roślina o właściwościach uspokajających Pasiflorę (Kwiat Młeki Paskiej). Łagodzi one zaburzenia systemu nerwowego (nervosizm), bóle i zawroty głowy, uczucie niepokoju i spowodowane kramplą, naturalny sen i stonują się w cierpieniach czynnościowych układu nerwowego. Ze względu na swoje łagodne działanie, „Pasiverosa” bez obawy przyzwyczajania, przez wszystkich bez różnicy wieku.

Ziola ze znak. ochr. „Pasiverosa” do nabycia w aptekach i drogeriach (składach aptecznych). Wytwórnia Magister E. Wolski, Warszawa, Ziola 14, m. 1.

zostali ciężko ranni. Zbuntowanym więźniom w dało się wkońcu wydostać poza mury więzienne. Zaalarmowana niezwłocznie policja zorganizowała pościg, w którym wzięło udział 30 samochodów. Uciekających dogoniono, jeden z nich został zabity, pozostałych czterech schwytano.

Tegoż dnia w stanie Oklahoma w więzieniu w miejscowości Muskogee 6-ciu skazańców rozbilo strażnika więziennego. Wywiązała się pomiędzy więźniami a strażą wymiana strzałów, podczas której jeden ze strażników został ranny. Więźniowie zbiegli. W czasie pościgu jeden z nich padł od kul policjantów.

W Nashville w stanie Tennessee dwóch więźniów obezwładniło wicedyrektora więzienia, następnie zbiegło. Dotychczas ich nie schwytano.

ZJEDNOCZENIE POLSKO RZYMSKO-KATOLICKIE STARA SIĘ O ULICĘ PADEREWSKIEGO W CHICAGO.

Zarząd najsilniejszej organizacji katolickiej naszych rodaków za oceanem (Z. P. R. K.) uchwalił jednomyślnie — na wniosek dyr. St. Adamkiewicza — podjąć starania w zarządzie miasta Chicago o przemianowanie ulicy Augusta Blvd. na „Bulwar Paderewskiego”, by w ten sposób uczcić 75-tą rocznicę urodzin wielkiego twórcy i obywatela. (KAP).

ORDER PODWIĄZKI DLA KRÓLA BELGIJSKIEGO.

Król angielski udekorował króla Leopolda Belgijskiego wstęgą kawalera Orderu Podwiązki. Z orderem tym wiąże się oryginalna anegdota. Na pewien bal dworski w Londynie, przybył król Edward III. w towarzystwie swojej przyjaciółki hrabiny Salisbury. W czasie tańca opadła podwiązka hrabiny. Król szarman, podniósł ją, a kiedy jego zachowanie się wywołało złośliwe uśmiechy, odezwał się po francusku: „Honi soit, qui mal y pense” (Niech się wstydyż ten, kto coś złego myśli). Na pamiątkę tego zdarzenia król ustanowił order, na którym widnieją wyżej przytoczone słowa. Order ten należy do najwyższych odznaczeń w Europie.

W SZWAJCARJI LECAŁAWINY.

Na linii kolejowej St. Gothard pomiędzy stacjami Biasca i Osogna spadła lawina. Ruch lokalny odbywa się zapomocą przeładunku. Ruch międzynarodowy skierowano na linie Domodossola — Simplon.

ABD-EL-KRIM PROSI O WOLNOŚĆ.

Abd-el-Krim, znany z wojny marokańskiej, który tyle kłopotów i strat przyniósł Francuzom, więziony obecnie na wyspie Reunion, wniósł prośbę o zwolnienie. Mimo, że przebywa on na tej wyspie jako jeńiec, żyje tam z całą swoją liczną rodziną, liczącą 37 głów. Jednemu z dziennikarzy skrzyżił się, że mimo dobrych warunków życia, nie może dłużej znosić niewoli. Cierpi spowodu klimatu oraz małej pensji. Zapewnia, że wieści do służby francuskiej żyłby spokojnie, i złożyłby najuroczystsza przysięgę. — Narazie prośba nie została jeszcze rozpatrzona.

—OOO—
BISKUP LEGGE WEZWANY DO RZYMU. Biskup Miśni, Legge — jak donosi „Praag Presse”, skazany niedawno przez sąd niemiecki na grzywnę, został wezwany przez Ojca Świętego do Watykanu.

WYROK ŚMIERCI W GDAŃSKU. W gdańskim sądzie karnym rozpatrywana była sprawa gdańszczanina Jana Gregorowskiego, który obrabował i zamordował Marię Ruedigerową, właścicielkę kilku kamienic w Gdańsku. Sąd skazał Gregorowskiego na karę śmierci. Wyrok śmierci wywołał w Gdańsku wielkie poruszenie, bowiem od kilkunastu lat nie wydano na terenie W. Miasta żadnego wyroku śmierci.

—OOO—
W kilku zdaniach.

W Urugwaju zjawili się szarańcze „langostas”, które zniszczyły wielkie obszary pól; wobec powyższego władze ustawodawcze rozważają projekt udzielenia rolnikom zapomogi, w wysokości 50 tysięcy pezów urugwajskich.

Z Tel Khosrovi w Iranie donoszą: Okolicę nawiedziła burza śnieżna o niebywałej sile. Trzy osoby poniosły śmierć. Straty w stadach owiec i kóz oblicza się w przybliżeniu na 2.000 sztuk.

Cywilizacja bez Boga.

Ukazała się na rynku księgarskim we Francji nowa książka dra Alexis Carrel'a laureata nagrody Nobla w dziedzinie medycyny p. t.: „L'homme cet inconnu, (Ten nieznan człowiek). W książce tej, omawianej szeroko przez prasę zagraniczną, dr. Carrel porusza tragiczny problem zmierzchu cywilizacji nowoczesnej. „Nasza cywilizacja — mówi on — jakby chyli się do upadku i wydaje się, że rasa biała osłabia moralnie do takiego stopnia, że nie jest już zdolna do przewodzenia ludzkości“. Ci przywódcy ludzkości, którzy próbują urządzić świat bez Boga, wierzą tylko w potęgę maszyny, zapominają, że rozwój techniki, bez równoczesnego rozwoju ducha nie da ludzkości szczęścia. Stany Zjednoczone A. P. najwięcej rozwinięte pod względem techniki są tego dowodem. Ludzie duszą się tam w szarzyźnie zmechanizowanego życia, szukają głębszych celów, chcą zaspokoić głód duszy. Dokąd człowiek nie zdobędzie przeświadczenia o istnieniu wiecznego pozagrobowego życia, to wszystkie jego próby utrwalenia szczęścia na ziemi są tylko tragiczną komedią, gdyż wizja śmierci i myśl o bezcelowej walce ziemskiej, która się ma skończyć unicestwieniem, zatrąca wszelkie użycie.

Tylko wiara, którą przyniósł ludzkości Chrystus, tylko życie nadprzyrodzone zawarte w Jego św. Kościele, może człowiekowi tragicznie walczącemu tu na ziemi zapewnić spokój. Unormowanie stosunków między ludźmi i społeczeństwami może nastąpić tylko przez zmianę nastawienia duchowego jednego człowieka wobec drugiego, przez miłość bliźniego płynącą z miłości ku Bogu. (KLP).

Literatura.

Nowy „nieśmiertelny“ w Akademii Francuskiej.

Akademia Francuska dokonała onegdaj wyboru dwóch nowych „nieśmiertelnych“. W miejsce zmarłego Alberta Besnarda wybrano 19 głosami na 29 głoszących wybitny krytyk plastyczny Louis Gillet, w miejsce zmarłego G. Lenotre'a, znakomity powieściopisarz Georges Duhamel. Nowy „nieśmiertelny“ Louis Gillet poświęcił się już w młodości historii sztuki i otrzymał katedrę historii sztuki w uniwersytecie Laval w Montrealu. Po powrocie do Francji był konserwatorem w muzeum Jacquemant-André w Chaalis. Ogłosił następujące dzieła z dziedziny krytyki sztuki: „Nasi dawni mistrzowie (Przemyślenia francuskie)“, „Wędrówka po muzeach prowincjonalnych“, monografie „Raphaël“, „Watteau“, „Trzy wariacje o Claude Monette“. Drugi „nieśmiertelny“, Georges Duhamel, jest z zawodu lekarzem. Porzucił jednak zawód lekarza i poświęcił się w zupełności literaturze. Zaczął od dwóch tomików poezji („Elegie“), potem przeszedł do prozy. Pierwsza jego książka „Życie mężczyzn“ zdobyła mu nazwisko. Potem przyszły świetne powieści o Salavinie („Spowiedź o północy“ i t. d.), biednym, szarym urzędniku, który stał się nieśmiertelnym i obecne powieści z cyklu „Kronika Pasquierów“. Ostatnią powieścią z tego cyklu, która opuściła niedawno prasę, jest „Noc św. Jana“.

— 00000 —

Marko Rothmüller

młody śpiewak jugosłowiański.

Zürich, w listopadzie.

Z natury rzeczy interesuje nas wszystko co słowiańskie, a więc wśród licznych sił teatralnych, które w znakomitym w tej chwili doborze ma teatr zuryski, — zainteresowałem się młodym, nowo zaangażowanym, barytonem jugosłowiańskim, Rothmüllerem. Przedewszystkiem dlatego, że jest to zjawisko, jak na jego młody wiek zupełnie niezwykłe. Głos ogromny, pełen dźwięku i szlachetności jest tak postawiony, tak wystudjowany, wykonany, że wprost pojąć trudno, że dysponuje nim bardzo młody, bo niepełnoletni 27-letni śpiewak.

Zaprezentował się nam najpierw na poranku muzycznym, na którym śpiewały wszystkie nowo zaangażowane siły, a więc Wiedeńczycy: Koblitz i Höfemayer, tenor grecki Baxevanos, tenor buffo Möhrwald i Rothmüller. Potem dano niezwykle starannie opracowaną operę Verdiego „Simone Boccanegra“ z Rothmüllerem w roli głównej. Tu pokazał nam całą swą sztukę, swą niezwykłą muzykalność, pełnię szlachetnego głosu, talent aktorski. Młody, przystojny, czarny o południowym temperamencie dał znakomitą postać tytułową doży.

Dziś w kinoteatrze „WANDA“ Sw. Gertrudy 5

Arcydzieło, którym wszyscy będą zachwyceni. — Film, który każdego wzruszy. — Film, który każdy przeżyje

ANNA KARENINA

Nieśmiertelna powieść Tolstoja w realizacji genialnego reżysera Clarence Browne'a. — W roli tytułowej gwiazda — gwiazda — gwiazda w pozostałych rolach: Fredric March, — Freddie Bartholomew.

GRETA GARBO

Uwaga! Film Greta Garbo „Anna Karenina“ jest najnowszym produktem znanej wytwórni „Metro-Goldwyn-Mayer“, nakręconym w sierpniu b. r. w atelier Hollywoodu z nowym zespołem gwiazd. Arcydzieło to zdobyło na tegorocznej wystawie w Wenecji puhar „Coppa Mussolini“

Początek seansów w dniu powsz. o g. 5, 7 i 9-10 w niedz. i św. o g. 3, 5, 7 i 9-10.

Patachon znowu na ekranie.

Przed niedawnym czasem rozeszła się pogłoska, jakoby Patachon, znany artysta filmowy dostał pomieszczenia zmysłów. Okazało się to jednak nieprawdą, gdyż Patachon — jak widzimy na zdjęciu — przygotowuje się do nowej roli wraz z Patem i jest zupełnie zdrowy.

Rzeczy ciekawe.

Od Czarnego Morza do Oceanu Spokojnego na rowerach.

Pięciu sportowców ukraińskich wyruszyło przed 4 miesiącami na rowerach z Odessy do Władywostoku. Ten niezwykle trudny rajd na rowerach miał na celu wykazanie nie tylko tężyzny sportowców sowieckich, lecz również wytrzymałości rowerów marki „Ukraina“ produkcji sowieckiej w Charkowie. Trasa raidu, wynosząca 14.317 km. została pokryta w 117 dni. Każdy z rowerzystów miał przy sobie ładunek niezbędnych rzeczy wagi około 60 kg. W drodze rowerzyści zatrzymywali się przeważnie w kołchozach rolnych.

Radio.

PORANEK MUZYCZNY DLA GIMNAZJÓW. Jak zwykle w każdy pierwszy czwartek miesiąca odbędzie się w radio o godzinie 12-15 poranek szkolny dla gimnazjów, który zapowiada się tembardziej interesująco, że przemówi wtedy do młodzieży, jako komentator utworów w programie koncertu zawartych Kaden-Bandrowski. Będzie to poranek poświęcony w całości Chopinowi, przy czym wykonanie dzieł fortepianowych, po-

wierzone zostało pianiście H. Sztompce. Zaś wykonanie pieśni znanej śpiewaczce H. Korfiównie.

LUDZIE TERAŹNIEJSI I PRZYSZŁOŚĆ CYWILIZACJI. Odbył się niedawno w Warszawie ogólnopolski zjazd socjologów, który wykazał aktualność socjologii w odniesieniu do współczesnych zagadnień polskiego życia. Zjazd po odczycie dr prof. Znanieckiego na temat badań zbiorowych nad społeczeństwem polskim, zakończył się uchwałą podjęcia planowych badań socjologicznych nad rzeczywistością polską. Wydana kilka miesięcy temu książka Znanieckiego p. t. „Ludzie terażniejsi i przyszłość cywilizacji“ ukazuje w zarysach kontury tych badań. O książce tej mówić będzie przed mikrofonem poznańskim Dr. K. Troczyński, dnia 5 grudnia o godz. 17.50.

Program stacji radiowych.

PIĄTEK, DNIA 6-go GRUDNIA 1935.

Kraków. (293,5 m). Godz. 6.30 Transmisja z Warszawy; 7.50 Program na dzień bieżący; 7.55 Pare informacji; 8 Transmisja z Warszawy; 11.57 Sygnał czasu oraz hejnał z wieży Mariackiej; 12.09 Transmisja z Warszawy; 13.35 Południowy koncert popularny z płyt; 15.15 Transmisja z Warszawy; 15.30 Po jednym refrenie z płyt; 16 Transmisja ze Lwowa; 16.45 Transmisja z Warszawy; 17.20 Pieśń polskie oraz muzyka z płyt; 17.50 Transmisja z Warszawy; 18.30 Odczyt; 18.40 Wiadomości bieżące; 18.45 Muzyka z płyt; 19 Pogadanka; Gdynia i Piśk; 19.10 Program na dzień następny; 19.20

Siostra króla angielskiego

księżna Wiktorja zmarła w Londynie w wieku 67 lat.

Koncert reklamowy; 19.35 Wiadomości sportowe; 19.40—23.30 Transmisja z Warszawy.

Lwów. (377,4 m). Godz. 16 Pogadanka dla chorych; 16.15 Koncert orkiestry T. Seredyńskiego; 18.30 Listy i programy; 18.45 Recital śpiewaczy; 19 Św. Mikołaj w opowieści i obrzędach ludowych. Warszawa (1339,3) Godz. 6.30 „Kiedy ranne wstają zorze“; 6.33 Pobudka do gimnastyki; 6.34 Gimnastyka; 6.50 Północy; 7.20 Dziennik poranny; 7.50 Program na dzień bieżący; 7.55 Pare informacji; 8 Audycja dla szkół; 11.57 Sygnał czasu; 12 Hejnał z wieży Mariackiej z Krakowa; 12.03 Dziennik południowy; 12.15 Audycja dla szkół; Św. Mikołaj chodzi po świecie — słuchowisko; 12.40: Koncert kwintetu; 13.25 Chwilka gospodarstwa domowego; 13.30 Z rynku pracy; 15.15 Wiadomości o eksporcie polskim; 15.20 Przegląd giełdowy; g. 15.30 Muzyka z płyt; 16 Pogadanka dla chorych ze Lwowa; 16.15 Koncert orkiestry ze Lwowa; 16.45 Opowiadanie dla dzieci; 17 Reportaż z Zakładu medycyny sądowej; 17.15 Minuta poezji; 17.20 Pieśni polskie z Krakowa; 17.50 Poradnik sportowy; 18: Koncert; 18.30 Feljeton aktualny; 18.40 Życie kulturalne i artystyczne stolicy; 18.45 Piosenki z płyt; 19 Skrzynka rolnicza; 19.10 Program na dzień następny; 19.20 Koncert reklamowy; 19.35 Wiadomości sportowe; 19.50 Biuro Studiów rozmawia ze słuchaczami P. R.; 20 Monolog aktualny; 20.10: Koncert symfoniczny orkiestry P. R.; W przerwie o godz. 20.50 Dziennik wieczorny oraz Obrazki z Polski współczesnej; 22.30—23.30 Muzyka taneczna z dancingu; W przerwie o godz. 23 Wiadomości meteorologiczne.

Katowice. (385,8 m). Godz. 15.20 Wiadomości giełdowe; 15.22 Chwilka społeczna; 18.30 Nowela górnośląska o św. Mikołaju; 19 Porady radiotechniczne; 19.20 Przegląd prasy; 19.30 Jak spędzić święto.

Firma
ANTONI ROTHE
Kraków, ul. Sławkowska 20
poleca
MIKOŁAJA
rozmaite wyroby piernikowe.

Humor.

Wzajemność. — Patrz. kochany Stefanuku, kupił sobie na twoje imieniny nową suknię, aby pięknie wyglądać. Jak ci się podoba?

— Sliczna, kochanie! Na twoje imieniny dostaniesz pudełko cygar.

— 000 —

— Urodziłem się w Jugosławii w małej wiosce Trnjamie obok Brod nad Sawą, po wia da mi przyszedłszy na umówione interwiew. — w roku 1908. Jako czterolatek dziecko przeniosłem się z rodzicami do Zagrzebia, gdzie przebywałem do 19 roku życia. Tu mimo, że rodzice pragnęli, bym został inżynierem, zabrałem się do studjów muzycznych.

— Kiedy się zaczęły te studia?

— Już jako ośmioletni chłopak uczyłem się gry na skrzypcach, potem przyszedł do tego fortepian, a po zdaniu matury zapragnąłem zostać kapelmistrzem. Dlatego uczęszczałem w Zagrzebiu do klasy kapelmistrzowskiej Fran Lhotka. Równocześnie brałem lekcje śpiewu u Jana Ourednika.

— Jak pan zaczął swoją karierę śpiewacką?

— Kontynuowałem swoje lekcje śpiewu u śpiewaka Franciszka Steinera, a równocześnie ćwiczyłem się w kompozycji u słynnego Albana Berga. Występowałem kilkakrotnie z powodzeniem na wieczorach muzycznych i w pierwszych rolach operowych. Oto krytyki.

Przeglądałem podaną mi książeczkę. Zszywkę ozdobioną fotografią Jugosłowianina, pełen jest pochwał wiedeńskiej, i hamburskiej prasy.

„Rothmüller rozporządza pełnym dźwiękiem,

potężnym, dramatycznym barytonem, który z łatwością wybił się ponad olbrzymią orkiestrę“, pisał Wiedeń po jego występie w „Aidzie“ jako Amonasro. „Cieszyliśmy się i rozkoszowali nanowo tym wspaniałym głosem, muzykalnością i siłą wyrazu młodego artysty“, pisał „Hamburger Nachrichten“. „Morgenblatt“ w Zagrzebiu podnosi „wysoką muzykalność i inteligentne ujęcie każdej roli“, a „Veceer“ pisze o burzy entuzjizmu, którą wywołał jego występ w „Rigoletto“.

— Jakże były losy pana po Wiedniu?

— W Wiedniu spędziłem blisko trzy lata na studjach i pierwszych występach, zaś na sezon 1932/33 zaangażowano mnie do Hamburga. Od tej pory stałem się śpiewakiem operowym z fachu.

— A dalej?

— Dwa lata spędziłem w Jugosławii, gdzie wiele śpiewałem w Zagrzebiu, nie zarzucając dalej kompozycji i dyrygując gdzie się dało, gdyż to moje ulubione zajęcie. Śpiewałem stale w operze, do której też przyjeżdża dużo Polaków na występy.

Rothmüller opowiada mi ciekawe szczegóły o naszej śpiewaczce Ewie Turskiej-Bandrowskiej. Gdy przyjechała do Zagrzebia z pierwszym występem gościnnym, sala opery świeciła pustkami. Natomiast za drugim razem nabita była po brzegi i biletów

dostać nie było można. Taki entuzjazm wywołała u muzycznych Jugosłowian nasza artystka.

— Skąd się pan wziął w operze zuryskiej?

— Poznał mnie w Cyrkwenicy reżyser tutejszego teatru Goldber i zapytał, czy nie chciałbym przenieść się do Zürichu. Przystałem z ochotą i cieszę się bardzo, gdyż teatr ten stoi na bardzo wysokim poziomie i jest w tej chwili jedną z najlepszych oper w Europie. „Simone Boccanegra“ było tak znakomicie wystawione, że słuchający transmisji radiowej przypuszczali, że to Medjolan.

Sympatyczny Marko Rothmüller, któremu blyszczą oczy, gdy mówi o ukochanej muzyce, występuje obecnie jako „Amonasro“ w Aidzie z ogromnym powodzeniem a niebawem usłyszymy go, jako Tonia w „Pajacach“. Poza tem będzie audycja ludowych jugosłowiańskich, dwie pieśni własnej kompozycji oraz psalm w języku niemieckim, którym włada doskonale. W przeciwieństwie do Baxevanosa, który skarży się na „zimne“ stosunki zuryskie, Rothmüller ogromnie chwali Szwajcarów i lubi ich towarzystwo. „Są prości i naturalni, powiada, a ja to lubię“. Czekamy z ciekawością na dalsze występy utalentowanego barytona.

Marja Sandoz.

Co słychać w Krakowie

GRUDZIEŃ

Czwartek 5: Sabby op., Anastazego mecz., Juliusza i Krystyna mecz.
Wschód słońca 7.24, zachód 16.38.
Długość dnia 8 godzin i 14 min.
Piątek 6: Mikołaja błsk. wym., Leonci i Emiliana mecz.
Wschód słońca 7.25, zachód 16.37.
Długość dnia 8 godzin i 12 min.

WIĘKSZOŚĆ ŻYDOWSKA W RADZIE ADWOKACKIEJ. Po uzupełnieniu składu krakowskiej Rady Adwokackiej nastąpiło onegdaj jej ukonstytuowanie się. Ogółem w Radzie zasiada 19 członków, z czego większość stanowią Żydzi. W sędziach dyscyplinarnych na 14 członków zasiada 7 Żydów.

KONKURS PRZEZROCZY FILMOWYCH LOPP. Zarząd Okręgu Wojew. LOPP. w Krakowie postanowił wydać w celach propagandy serię filmowych przeżrocz, obejmujące modelarstwo, szybownictwo, obronę przeciwlotniczą bierną i czynną oraz materiał statystyczny. W tym celu Zarząd Okręgu rozpisuje konkurs na najlepsze prace z powyższych dziedzin. Ostateczny termin nadsyłania prac mija 31 stycznia 1936 r. Za najlepsze prace przewidziane zostały: 1 nagroda 150 zł. i 2 nagroda 50 zł. Prócz tego organizatorzy konkursu zastrzegają sobie prawo wykupienia zdjęć niena zgodzonych.

ZGUBIONY DYPLOM INŻYNIERSKI. W Wydziale Śledczym P. P. przy ul. Siemiradzkiego 24 jest do odebrania dyplom inżynierski, wydany przez Politechnikę w Wiedniu na nazwisko Józefa Pokutyńskiego.

SYN OKRADŁ OJCA NA 5 TYS. ZŁ. Pięknej pociechy dochował się p. Klimczyk Janowa 29. Jego 20-letni synalek Wilhelm aresztowany został przez policję pod zarzutem kradzieży. Wilhelm Klimczyk dobrał się do kasy ogniotrwałej swego ojca i wypróżnił ją doszczętnie, zabierając biżuterię i gotówkę ogólnej wartości 4.878 zł.

ZŁODZIEJ PODJĄŁ BAGAŻ Z PRZECHOWALNI. Onegdaj przyjechała z Czortkowa do Krakowa Lucja Kiszczakówna. Na stacji kolejowej w Krakowie, nieznanu osobnik przedstawił się jej jako akademik i zaprowadził ją na nocleg na ul. Pędzichów, 1. 24. Dnia następnego wymieniony osobnik wyjął jej z piaszcza kartkę na bagaż pozostawiony na stacji i podjął bagaż, w którym była garderoba i kwota 120 zł. poczem zbiegł.

O-o-o

ZAWIADOMIENIA I KOMUNIKATY

PROJEKT USTAWY EUGENICZNEJ. W piątek 6 bm. o godzinie 8.20 odbędzie się w sali wykładowej Kliniki neurologiczno-psychiatrycznej U. J. posiedzenie naukowe Polskiego Tow. Psychiatrycznego i Krak. Tow. Neurologicznego. — którego tematem będzie „Projekt ustawy eugenicznej” — z następującym programem: 1) Prof. dr Pieńkowski: Uwagi ogólne biologiczno-lekarskie w sprawie projektu ustawy eugenicznej. 2) Dr. Kirschner: Dotychczasowe wyniki badań nad dziedziczeniem niektórych chorób umysłowych wliczonych w projekt. **FRANCE ELIEGAARD.** znakomita pianistka duńska, solistka zagranicznych koncertów symfonicznych, która w zeszłym sezonie odniosła w Polsce, jak też i w Krakowie nadzwyczajny sukces, wystąpi z jedynym koncertem w niedzielę 15 bm. w Starym Teatrze.

BIBLIOGRAFIA REGIONALNA I REJONOWA. W Krakowskim Kole Związku Bibliotekarzy polskich odbędzie się w piątek 6 bm. o godz. 18 w Czytelnicy czasopiśm Biblioteki Jagiellońskiej odczyt dyr. W. Olszewicza p. t. „Bibliografia regionalna i rejonowa”. Wstęp wolny.

O TAK ZWANEJ „SOCJOLOGII NAUKI”. W czwartek 5 bm. o godz. 18 w sali Seminarium filozoficznego, ul. Piłsudskiego 4, prof. U. J. Jerzy Landau wygłosi drugi odczyt pt.: „O t. zw. „sociologii nauki”.

ŚW. MIKOŁAJ! W dniu 5 bm. do Związku Młodzieży Przemysłowej i Rękodzielniczej, ul. Skarbowska 2, przybywa Św. Mikołaj, by wśród dzieci krakowskich zabawić parę godzin. Podarki przyjmuje Sekretariat. Początek o godz. 16-tej.

—000—

REPERTUARIUM TEATRU SŁOWACKIEGO
Czwartek: „Szesnastolatka”.
Piątek: „Szesnastolatka”.

SWIT. Manewry miłosne.
WANDA: „Anna Karenina”.
APOLLO: „Jasne Pan szofer”.
SZTUKA: „Orlow”.
KICPCHA: „Miłostki”.
STELLA: „Młody las” oraz dodatki.
ADRIA: „Sen nocy letniej”.
PRÓMIA: „Świat się śmieje”.
BAGATELA: Flip i Flap w komedii „Poco pracować?” i rewia: „Tylko się nie martwić!”.

„STARE WINO SZUMI” Z ST. WYSOCKA I K. JUNOSZA-STĘPOWSKIM. Pełna humoru komedia angielska „Stare wino szumi” dana

Dziś i codziennie w kinie **SWIT** Straszewskiego 18.

Program Nr. 9.

Telef. 182-0.

Od soboty, 30 listopada 1935 r.
Pierwsza polska reprezentacyjna operetka filmowa.

MANEWRY MIŁOSNE

Reżyserja: JAN NOWINA-PRZYBYLRKI i KONRAD TOM. Muzykę skomponował słynny polski kompozytor, H. WARS. W rolach głównych 5 asów polskiego filmu: Tola Mankiewiczówna — Loda Halama — Mira Zimińska, — — — Aleksander Żabczyński — Stanisław Sielański. — — —

Sentyment! — Humor! — Oszłamiający taniec!

Przeostawienia codziennie o godzinie 5, 7 i 9. W niedzielę od godziny 3-ciej popołudniu.

Zniżki i wolne wstępy nieważne do odwrotania.

List do św. Mikołaja.

Zbliża się dzień św. Mikołaja. W ubiegłym roku obdarował nas hojnie zabawkami i łakociami. Trzeba do niego napisać, by i w tym roku nie zapomniał o nas. I trzeba mu napisać, czego nam brak, gdyż może o tem nie wiedzieć.

1500 akad. zagrożonych skreśleniem z listy studentów spowodu niemożności zapłacenia taksy.

Wczoraj odbyło się posiedzenie Komitetu Wojew. Towarzystwa Przyjaciół Młodzieży Akad. Przewodniczył p. wojew. dr. Świtalski. W posiedzeniu wzięli udział: wiceprezesa Komitetu, rektor U. J. prof. dr. St. Maziarz i kurator okr. szk. Godecki, następnie p. wicewoj. dr. Małachowski, rektor Akad. Górniczej inż. Czapliński, z Akademii Sztuk Pięknych prof. Pieńkowski, ks. prof. dr. Michalski, rektor W. S. H. dr. A. Bolland, starosta mgr. Palosz, dyr. Izby Skarb. Rządkiwicz, dyr. Poczty i Telegr. A. Spett, kwestor U. J. dr. H. Matus, sekretarz Komitetu dr. J. Reguła i wielu innych.

Po przyjęciu sprawozdania z działalności Komitetu za rok ubiegły rozważono plan gospodarki na rok 1936. Uchwalono projekt budżetu, poczem rozdzielono wszelkie fundusze zebrane przez Komitet między Stowarzyszenia akademickie i uczelnie na zapłatę czesnego w łącznej kwocie około 20 000 zł. Równocześnie zebrani stwierdzili, że fundusze te nie

zdołają zaspokoić ani drobnej części potrzeb i wybrali specjalną Komisję, złożoną z Rektorów uczelni akademickiej, Kuratorów i Prezesów Stowarzyszeń samopomocowych, a kierownictwo powierzyli prof. dr. R. Dyboskiemu. Do Komisji tej zaproszony został również p. dyr. Soltys. Zadaniem tej Komisji będzie wszczęcie na szeroką skalę zakrojonej akcji, mającej na celu zbiorke funduszy na opłatę czesnego i uratowanie w ten sposób od utraty roku około 1500 studentów krakowskich szkół akademickich. Zatwierdzeniem rozdziału ubrań uzyskanych dzięki p. min. Rączkiewiczowi oraz załatwieniem szeregu spraw bieżących zakończono posiedzenie, które stworzyło podstawy i wytyczne dla pracy Komitetu Wojewódzkiego T. P. M. A. na bieżący rok akademicki.

dla siebie i wyrazić wszystkim b. Towarzyszom Chorągwi serdeczne moje uznanie i zapewnienie najlepszych moich uczuć.

(—) I. J. Paderewski.

Niezadowolnienie z przebiegu kongresu kupiectwa polskiego.

Prasa poznańska, pomorska i warszawska wiele miejsca poświęca odbytemu niedawno w Krakowie kongresowi kupiectwa polskiego, wyrażając swe żywe niezadowolnienie z powodu jego przebiegu. Kupcy z Poznańskiego i Pomorza stwierdzają, że spodziewali się, iż będą mogli się na kongresie swobodnie wynieść, a tymczasem nie było na nim żadnej dyskusji na referatach. Poza tem prelegenci jak ognia unikali wszelkie wzmianki o najgroźniejszym niebezpieczeństwie dla kupiectwa polskiego — o niesumiennej, coraz bardziej wypierającej element polski konkurencji żydowskiej w handlu, o rozkładowym wpływie żydostwa na nasze życie gospodarcze. Natomiast domagano się wprowadzenia dowodu uźdolnienia (cenzusu) w handlu „z uwzględnieniem praw nabytych i zachowaniem odpowiedniego okresu przejściowego”. Oznacza to ni mniej ni więcej, jak utrzymanie dotychczasowej przewagi żywiu żydowskiego w handlu i utrudnianie

Jeśli na św. Mikołaja
Myśl o prezencie Ci dolega
Wiedz że najlepszym upominkiem
będzie bielizna marki „EGA”
Skład Fabr. ul. Szewska 23.

powstawania nowych, drobnych placówek polskich.

Prasa poznańska nazwała sejm kupiectwa polskiego niemym, a przeciw sposobowi organizowania kongresu krakowskiego i narzucania programu bez porozumienia się z organizacjami, wchodzącymi w skład Rady Naczelnej Kupiectwa Polskiego, zaprotestowało Stowarzyszenie Kupców Chrześcijań w Poznaniu.

—000—

Z ziemi krakowskiej

TAJNA GORZELNIA W KOSTNICY
NA CMENTARZU.

W ostatnich dniach posterunek policji państwowej w Łącku przy pomocy straży granicznej, zlikwidował tajną gorzelnię, prowadzoną przez miejscowego grabarza, Antoniego Kutwę. Kutwa urządził tajną gorzelnię w kostnicy na cmentarzu, gdzie zarekwirowano większą ilość samogonki i wiele narzędzi do pędzenia wódki.

ROBOTNIK PRZYSYPANY
KILKU TONAMI ZIEMI.

W czasie prac nad budową zapory wodnej w Rożnowie wydarzył się wczoraj nieszczęśliwy wypadek. Mianowicie przy robieniu wykopów w górze osunęła się ziemia, przywalając ciężarem kilku ton pracującego tam robotnika Jana Gwoźdźcia. Dzięki natychmiastowej pomocy żołdaków ratowniczych przywrócić do przytomności. Okazało się jednak, że robotnik doznał w czasie wypadku skomplikowanego złamania obu nóg, wobec czego przewieziono go karetką pogotowia do szpitala w Nowym Sączu.

NOWY GMACH DLA GIMNAZJUM HANDLOWEGO W N. SACZU.

W najbliższym czasie oddany zostanie do użytku gimnazjum handlowego w Nowym Sączu nowowbudowany 2-piętrowy gmach szkolny. Nowy gmach wyposażony w nowoczesne urządzenia mieścić będzie 43 sale szkolne, sale gimnastyczne, oraz świetlicę. Uroczyste poświęcenie gmachu szkoły handlowej, mieszczącego się przy ul. Nawojowskiej, odbędzie się w styczniu przyszłego roku.

Sport

Tenisściści w walce ze sklepami
sprzętu sportowego.

Najaktualniejszą sprawą w obecnej działalności Zarządu Polskiego Zw. Tenisowego jest kwestia obniżenia cen sprzętu tenisowego.

Do sprawy tej wyłoniona została specjalna komisja, która słusznie stanęła na stanowisku, że szerszy rozwój tenisa, jak niezmiennie doniosły dla poziomu tego sportu w Polsce hamowany jest nieuzasadnieniem wysokimi cenami sprzętu sportowego, w szczególności rakiet i piłek. Komisja przygotowuje się do przeprowadzenia słusznej walki z firmami tenisowymi. Dla przykładu możemy zaznaczyć, że tuż piłek tenisowych w Anglii kosztuje 13 szylingów (około 16 złotych), w Polsce zaś piłki tej samej firmy kosztują aż 40 zł.

Zakończanie walk o mistrzostwo Ligi.

W niedzielę zakończyły się definitywnie tegoroczne rozgrywki o mistrzostwo Ligi. Ostatni mecz Warszawianka — Wisła poprawił jedynie pozycję Wisły wysuwając ją na czwarte miejsce w tabeli. Inne pozycje pozostały bez zmian. Ostateczny stan tabeli ligowej przedstawia się następująco:

	st. pkt.	st. br.
1) Ruch	26:14	37:26
2) Pogoń	25:15	55:31
3) Warta	24:16	50:33
4) Wisła	23:17	51:38
5) Śląsk	22:18	34:40
6) Ł. K. S.	20:20	30:34
7) Garbarnia	19:21	37:31
8) Warszawianka	18:22	29:37
9) Legia	18:22	32:46
10) Cracovia	17:23	34:34
11) Polonia	8:32	18:57

—000—

KONIEC ROZGRYWEK PIŁKARSKICH W KRAKOWIE. Krakowski Zw. Piłkarski zwyciężył z dniem 7 bm. aż do wiosny 1936 r. dalsze rozgrywki piłkarskie Krakowa.

—0000—

Życie gospodarcze

O względniejsze traktowanie kopalń krakowskich.

Interwencja Izby Przemysłowo-Handlowej.
W związku z dekretem w sprawie obniżenia ceny węgla, Izba Przemysłowo-Handlowa w Krakowie wysłała telegram do ministra skarbu, oraz do innych ministerstw z prośbą o uwzględnienie specjalnej sytuacji kopalń zagłębia krakowskiego, ze względu na ich wyjątkowo niekorzystne warunki eksploatacyjne. Izba Przemysłowa domaga się: 1) zmniejszenia rozpiętości procentowej obniżki między węglem przemysłowym a opałowym, 2) większego uwzględnienia kopalń krakowskich przy dostawach kolejowych i wojskowych, zarówno pod względem cen jak i ilości, 3) wreszcie znaczniejszej rekompensaty w specjalnej ulgowej taryfie kolejowej dla kopalń krakowskich.

Ilość mieszkańców wzrasta, spożycie maleje.

W okresie lat 1929—1931 ludność Polski zwiększyła się blisko o 2,500.000 głów. Mimo tego wzrostu zaludnienia spadło katastroficznie spożycie artykułów pierwszej potrzeby, np. cukru z 361.000 ton do 297.000 ton; soli jadalnej z 302.000 ton do 280.000 ton; drożdży z 8.815 ton do 7.436 ton. W obliczeniu na jednostkę spadek ten przedstawia się następująco: spożycie cukru spadło z 11.2 kg. do 9.8 kg., ryżu z 1.7 kg. na 1.1 kg., mydła z 1.3 kg. do 0.9 kg., węgla z 1041 kg. do 464 kg.; przędzy bawełnianej z 2,2 kg. do 1,7 kg.; przędzy wełnianej z 10.93 kg. do 7.75 kg.

Spożycie innych artykułów, zwłaszcza skartelizowanych spadło znacznie, bo ponad 50%. Dane te obejmują tylko okres 1929—1931, a przecież rok 1934 i 1935 przyniósł dalsze zmniejszenie się konsumpcji artykułów pierwszej potrzeby.

Także monopol należy skłonić do ustępstw w cenach.

Spółeczeństwo oczekuje powszechnie, iż rząd, podobnie, jak w kartelach, także i w monopolach oraz przedsiębiorstwach państwowych i samorządowych, przeprowadzi energiczną rewizję cen. Uskutecznienie tych cięć jest tem łatwiejsze do przeprowadzenia, że przedsiębiorstwa państwowe i komunalne nie są w tym stopniu obciążone świadczeniami publicznymi, co prywatne przedsiębiorstwa, a zatem łatwiej mogą zrewidować swą kalkulację. Ponadto korzystać one będą również z przesądzonej już w sensie pozytywnym obniżki taryf kolejowych. Obciążenie obowiązkiem obniżki cen jedynie przedsiębiorstw prywatnych a nie uwzględnienie sztywnych cen za towary, zależne od dyspozycji państwowej i samorządowej, nadłoby całej akcji charakter zbyt jednostronny. Poza tem oczekuje się rychłego uporządkowania stosunków w dziedzinie ubezpieczeń społecznych i ustalenia zarówno wysokości składek, jak i świadczeń w sposób, któryby gwarantował ubezpieczonym rzeczywiście otrzymanie świadczeń, a z drugiej strony był dostosowany do obecnych możliwości życia gospodarczego.

Nowy wymiar podatku od lokali.

Władze skarbowe przystępują do opracowania materiałów potrzebnych dla dokonania wymiaru podatku lokalowego na r. 1936. Nowa ustawa o podatku lokalowym zmusza władze skarbowe do zrewidowania wszystkich kont płatników, czy podatek obliczany jest prawidłowo.

Obecnie podatek lokalowy będzie wyznaczany w zależności od faktycznego komornego, wpłaconego w r. 1935. Poza tem chodzi o zwolnienie od podatku lokalowego małych mieszkań i warsztatów rzemieślniczych, nawet znajdujących się w mieszkaniach. Chodzi więc o odliczenie od sumy komornego tej części, która przypada na warsztat rzemieślniczy.

Wymiar ma być zakończony dopiero w połowie marca 1936 roku. Pierwsza półroczna rata podatku ma być wpłacona w ciągu kwietnia.

350.000 KG. OPIUM SZMUGLUJE SIĘ DO AMERYKI.

Stany Zjednoczone A. P. prowadzą stale walkę ze szmugłem narkotyków. Wedle ostatnich urzędowych danych, szmugluje się na teren Stanów Zjednoczonych 345.000 kg. opium, a tylko 5.000 kg. jest sprowadzonych legalnie. Przemysłnicy zarabiają na tym procederze miliony dolarów. Wprawdzie są otwierane coraz częściej zakłady lecznicze dla narkomanów, lecz zwyczajem amerykańskim, szmuglerzy i gangsterzy wszystko robią, aby zakłady te zostały zamknięte.

Od soboty 30 bm. w teatrze świątynym „APOLLO“

Wspaniała polska komedia muzyczna, która przewyższa arcydzieła zagraniczne. — Poemat smaku, dowcipu i wdzięku, budzący radość i zachwyt!!!

Jaśnie pan szofer

Wytworna komedia i ciekawy romanse pełen subtelnej pikantacji i szampańskiego humoru! Muzyka! Śpiew! Zabawa! Komizm! Bawa! wystawa! Mistrzowska reżyseria — **Michał WASZYŃSKI** w rol. gł.: elita artystów polskich i najświetniejszych komików: **Eugeniusz BODO** — **Ina FERTNER** — **NIEMIRZANKA** i wielu innych. Jak Polska Polska nie stworzono jeszcze u nas tak doskonałego filmu! — Filmy nasze reklamują się same swą pięknoscia! — Wydaje się w biurze kina znaki na nowy sezon.

„Czarne listy“ przedsiębiorstw w instytucjach państwowych.

Jedno z pism pomorskich donosi, na podstawie relacji ze sfer przemysłowych o istnieniu w instytucjach państwowych t. zw. „czarnych list“ przedsiębiorstw przemysłowych i handlowych. Na listach tych umieszczone są osoby i firmy, którym poszczególnie instytucje państwowe nie powinny udzielać zamówień. Można by nie mieć nic przeciwko temu, gdyby listy były jawne i gdyby znalezienie się jakiejś firmy w szeregu usuniętych od dostaw na rzecz urzędów i instytucji państwowych było następstwem wyłączenia niesolidnego wywłaszczania się z poprzednich umów o dostawę, lub t. p. Listy te są jednak otoczone tajemniczością, co daje podłoże do intryg, krzywdzących donosów i nieuczciwej konkurencji. Ponadto w sferach przemysłowych zauważono, że przy dostawach wyraźnie pomijane są firmy mające dobre podstawy finansowe, znane z solidności a przedewszystkiem polskie. W tych samych kołach wytworzyło się przekonanie, że w intrygach prym wiodą przedsiębiorstwa żydowskie, chcące w ten sposób utworować sobie drogę do dostaw. Tak jest n. p. w Bydgoszczy i miastach okolicznych, gdzie dostawy do instytucji państwowych otrzymują żydzi z krzywdą dla przedsiębiorstw polskich.

Sprawą tą winna się zająć przedewszystkiem Najwyższa Izba Kontroli i stwierdzić, czy naprawdę istnieją takie „czarne listy“, tworzone na podstawie donosów i intryg przedsiębiorców-żydów i zapobiec hegemonii tych ostatnich w zakresie dostaw i robót dla instytucji rządowych.

ZNIESIENIE INSTYTUCJI „INFORMATORÓW“ PODATKOWYCH.

Ministerstwo Skarbu wydało podległym władzom skarbowym zarządzenie, na mocy którego uchylono wszelkie przepisy instrukcji podatkowej z dnia 31 grudnia 1934 r., dotyczące posługiwania się dla wymiaru podatków informacjami t. zw. osób, obeznanych ze stosunkami gospodarczymi płatników.

Jednocześnie Ministerstwo Skarbu zarządziło, aby w tych wszystkich wypadkach, gdy instrukcja podatkowa uprawnia lub nakazuje zasięganie w postępowaniu wymiarowym lub odwoławczym opinii wymienionych wyżej osób — urzędy i izby skarbowe powoływały w tym celu wyłącznie biegłych, wyznaczonych przez instytucje samorządu gospodarczego (Izby Przemysłowo-Handlowe, Rzemieślnicze i Rolnicze) i zawodowego (Izby Adwokackie i Lekarskie).

Przełamywanie oporu karteli.

We środę w godzinach południowych, nadeszło z Banku Cukrownictwa polecenie do wszystkich kupców na prowincji, sprzedawania cukru po ustalonej przez rząd cenie 1 zł. za kilogram. W związku z tem w Krakowie, można było już w godzinach popołudniowych otrzymać cukier we wszystkich prawie sklepach spożywczych w mieście, po nowej, niższej cenie. Wczoraj też weszło w życie rozporządzenie ministra skarbu, ustalające nową hurtową cenę cukru dla rynku wewnętrznego. Cena ta wynosi 57.50 zł. za 100 kg. białego kryształu wszelkich rodzajów i gatunków loco stacja odbiorcza wraz z opakowaniem i opłatą na Fundusz Pracy. W cenie tej nie mieści się podatek „pożywczy“, który na mocy dekretu z 27 listopada b. r. obniżony został z 43.50 na 37 zł. od 100 kg. Obecna obniżka ceny cukru jest trzecią skolei od r. 1932. Zniżki te zredukowały cenę cukru łącznie o 65 gr. na kg. Dla województw wschodnich i południowo-wschodnich obniżka ostatnia ma być jeszcze większa, dzięki zmianie systemu obliczania kosztów przewozu. Podobnie i co do węgla, obniżka będzie dla kresów wschodnich wydatniejsza dzięki odpowiednim zmianom w taryfie kolejowej. Obniżenie ceny cukru nastąpiło nie bez oporu kartelu cukrowego.

Gorzej natomiast przedstawia się sprawa obniżenia ceny węgla. Hurtownicy w dalszym ciągu porozumiewają się dopiero z zarządami kopalń i — o ile idzie o Kraków, nadal wstrzymują się z wykonywaniem dostaw węgla dla klientów. Należy zaznaczyć, iż wysuwane przez sprzedawców obawy, iż kopalnie skasują udzielane im dotychczas rabaty, są bezpodstawne, gdyż rozporządzenie ministra przemysłu, ustalające nowy cennik węglowy przewiduje, że wszelkie ustalone przez Polską Konwencję Węglową rabaty dla nabywców, winny być nadal stosowane do cen podanych w cenniku.

W ub. wtorek uzgodniono między ministerstwem przemysłu i handlu a przemysłem papierniczym akcję nowej obniżki cen papieru. Obniżka została objęta wszystkie gatunki cennika papieru w ilości ponad 400. przy czem efektywna obniżka w poszczególnych gatunkach waha się od 9 do około 20 procent. W szczególności przemysł papierniczy zapewnił zorganizowanie akcji interwencyjnej, w celu doprowadzenia do obniżki cen gotowych zeszytów w detalu dla konsumenta, co najmniej od 20 do 25 proc. ostatnich cen.

—ooo—

Od wtorku dnia 3 b. m. w kinoteatrze „Sztuka“

Film austriacki, który olśni, wzruszy i zabawi! Najfotogeniczniejsza, najpiękniejsza operetka wszystkich czasów.

ORŁÓW

Żywiołowa, płomienna, radosna pieśń miłości! Fantastyczne przygody i nikanne awanturki wielkiego arystokraty! Werwa! Humor! Śmiech! Zabawa! Piękna muzyka! Prześcigne piosenki! w roli głównej: Najsympatyczniejszy z gwiazd — **Iwan Petrowicz** i zniewalarów, męski, rasowy — **Liana Haid** reżyserja! Maks Neufeld Niebawie sensacje! Kapitalne pomysły! Filmy nasze reklamują się same swą pięknoscia! — Wydaje się zniżki na nowy sezon w biurze kina!

Komisja rewizyjna Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

Minister opieki społecznej powołał Tymczasową Komisję rewizyjną zakładu ubezpieczeń społecznych. Przewodniczącym tej komisji jest p. **Gustaw Simon**, b. kierownik ministerstwa pracy i opieki społ. jego zastępcą p. **Marjan Klott**, główny inspektor pracy. Poza tem w skład komisji wchodzi przedstawiciele organizacji zawodowych i izb przemysłowo-handlowych. Izbę przemysłowo-handlową w Krakowie reprezentuje p. **Stanisław Burtan**, radca Izby.

Zakaz wywozu banknotów czeskich.

Ukazało się zarządzenie czechosłowackiego Banku Narodowego o zakazie wywozu zagranicę banknotów czechosłowackich od 50 koron w górę i ograniczeniu wywozu banknotów drobniejszych i bilonu tylko dla obrotów turystycznych. Zarządzenie to zmierza do zapobieżenia przemycania banknotów czechosłowackich zagranicę w celach spekulacyjnych. Po wydaniu rozporządzenia banknoty od 50 kor. w górę, które znajdować się będą zagranicą, uważane będą za przemycane.

Termin konwersji długów rolniczych upływa.

Niewielka ilość zawartych układów.

Z dniem 31 b. m. upływa ostatni termin zawierania przez rolników układów konwersyjnych na Bank Akceptacyjny. Termin ten ustalony był dekretem z 24. października ub. roku a dotyczy konwersji długów rolniczych zaciągniętych przed dniem 1. lipca 1932, w instytucjach finansowych, jak w bankach Rolnym i Gosp. Krajowego, w bankach spółdzielczych i komunalnych kasach oszczędności. Konwersja długów za pomocą Banku Akceptacyjnego nie osiągnęła dotychczas na ogół tych rozmiarów, jakich się spodziewano. Według ostatniego sprawozdania, wszystkie przez Bank Akceptacyjny do dnia 15. listopada zatwierdzone układy obejmują sumę wynoszącą niewiele ponad ćwierć milijarda złotych, podczas gdy zadłużenie ogółu drobnego rolnictwa (poniżej 50 hektarów ziemi) oceniane jest na więcej niż pół milijarda. Na małą ilość zawartych układów konwersyjnych wpłynęła z jednej strony nieznaną przyczyną ze strony rolników a także utrudnienia, stawiane przez instytucje finansowe przy przeprowadzaniu konwersji. Niektóre n. p. kasy komunalne żądają nietylko zabezpieczenia hipotecznego, ale jeszcze i weksli z żyrantami. Ponadto okazuje się, że w niektórych dzielnicach, kredyt rolniczy był raczej kredytem prywatnym niż pobieranym z instytucji kredytu zorganizowanego. W odniesieniu zaś do długów prywatnych rolnictwa obowiązują jak wiadomo inne przepisy, w szczególności moratorium ogłoszone w jesieni bież. roku.

Hodowla zwierząt futerkowych zwolniona od podatków.

Min. skarbu zarządziło, że fermy hodujące zwierzęta futerkowe jak lisy srebrzyste, nutrie, szopki i norki zwolnione zostały do 31 grudnia 1936 od obowiązku płacenia podatku obrotowego oraz wykupienia świadectw przemysłowych.

Należy nadmienić, że Centralny Komitet do Spraw Hodowli Drobni zamierza zorganizować w styczniu specjalny kurs hodowli zwierząt futerkowych. Komitet zwrócił się już z odpowiednim projektem do Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego. Miejsce kursu byłaby Warszawa, a trwałby on około tygodnia. Obok wykładów teoretycznych, uczestnicy kursu odbywaliby zajęcia praktyczne, jak np. ściąganie skórek, zaprawianie ich do sprzedaży i t. p., następnie zwiedziliby warszawskie i okoliczne garbarnie, królikarnie, hodowle dzikich zwierząt futerkowych i t. p. Urządzenie kursu projektuje Komitet wyłącznie tylko dla instruktorów hodowlanych Izby Rolniczych, hodowców oraz młodzieży akademickiej, interesującej się temi zagadnieniami.

Władze skarbowe muszą liczyć się z obrotem przedsiębiorstw.

Ulgi przy wykupie świadectw.

Ministerstwo skarbu zarządziło, iż podania o ulgi przy nabywaniu świadectw przemysłowych winny być załatwiane stopniowo w miarę ich wpływu do urzędów skarbowych. Pod żadnym pozorem nie należy gromadzić podań zwlekając z ich załatwieniem. Przy ich rozpatrywaniu mają być wzięte pod uwagę warunki egzystencji przedsiębiorstwa, wysokość osiągniętych obrotów, oraz wysokość ciążących na przedsiębiorstwie zobowiązań podatkowych. — Przedsiębiorstwom uruchomionym w roku 1935 i 1936 mogą być przyznane ulgi w postaci niższej kategorii świadectw, niż to przewidują obowiązujące przepisy.

OPLATY OD UWIERZYTELNIENIA DOKUMENTÓW.

Min. spraw wewnętrznych wyjaśniło w okólniku co następuje: Czynność uwierzytelnienia dokumentu podlega opłacie stemplowej w kwocie 1 zł. 50 gr. za każdą klauzulę uwierzytelniającą, w jaką dany dokument zaopatrzono w toku instancji administracyjnej. Niezależnie od opłaty za samą czynność uwierzytelniającą, podlega opłacie na ogólnych zasadach, t. j. w wysokości 5 zł., podanie o dokonanie tej czynności, przy tem obojętne jest, czy się zgłasza podanie na piśmie, czy też ustnie do protokołu. Tak, czy inaczej, ślad czynności, której treścią jest uwierzytelnienie, musi być zawsze przez władzę uwierzytelniającą odpowiednio zaznaczony i znaleźć wyraz w aktach sprawy.

Podanie do starosty, w którym jest prośba o uwierzytelnienie dokumentów w toku instancji administracyjnej, t. j. przez starostę, wojewodę i ministr. spraw wewnętrznych, podlega opłacie 5 zł. jednorazowo.

Jeżeli interesant zwraca się o uwierzytelnienie oddzielnie do starosty, poczem, uzyskawszy je, ponawia prośbę u wojewody i tak dalej, aż do M. S. Wewn., — wówczas obowiązany jest wnieść opłatę 5 zł. od każdego ze złożonych podań.

Przy stosowaniu opłat ma zastosowanie prawo ubogich.

Bojowiec Maluca oskarża O. U. N.

„Nacjonaliści szkodzą sprawie ukraińskiej“.

Po wznowieniu posiedzenia w dniu 3-go b. m. składa dalsze swe wyjaśnienia osk. Maluca. Mówi on o sprawie zabójstwa dyr. Babija. Stwierdził, że Myhał wiedział o planie zamachu, i dał polecenia.

Na pytanie prok. Rudnickiego w sprawie transportowania ludzi przez granicę oskarżony odpowiada, iż sprawą Maciejki zajął się sam, pozatem nie wie jak się to odbywało.

Zabójstwa Kowalikówny dokonali członkowie O.U.N.

Na dalsze pytania prok. Żeleńskiego oskarżony wyjaśnia, że od Maciejki dowiedział się, iż był on meldowany w Warszawie jako Włodzimierz Olszański. Co do rewolweru, Maciejko mówił oskarżonemu, iż rzucił go w jakiejś branie czy do Wisły.

Na pytanie obrońcy Szlapaka, co przekonało oskarżonego o konieczności złożeń dopiero dziś swego wyjaśnienia, skarżony podaje, że metody stosowane przez O. U. N. uważa za niewskazane, przedewszystkiem dla dobra narodu ukraińskiego, ponieważ do prowadziły one do tego, że strzelano nie tylko do Polaków, ale również i do swoich ludzi. Tak zastrzelono dyr. Babija, a ostatnio oskarżony dowiedział się, że zastrzelono Marję Kowalikównę, należącej do organizacji, bezpośrednią współpracowniczkę, przez dłuższy okres czasu oskarżonego, który miał o niej jak najlepszą opinię. W fakcie tym oskarżony widzi skutek tego zaślepienia w metodach stosowanych tylko dlatego, że jest chwilowy efekt, sprawiający wrażenie bez uwzględnienia i zastanowienia się, czy przynosi to korzyści społeczeństwu ukraińskiemu wogóle, a tembardziej organizacji O. U. N.

Na dalsze pytania obr. Szlapaka oskarżony wyjaśnia, iż jest przekonany, że zabójstwa Kowalikówny dokonali członkowie O. U. N.

Maluca uważa się za człowieka skończonego.

Adw. Szlapak zapytuje, o jakich faktach oskarżony dowiedział się w toku śledztwa, które potwierdziły jego wątpliwości, że postępowanie i metody działalności O. U. N. są szkodliwe dla narodu ukraińskiego.

Oskarżony wyjaśnia, że jeszcze przed aresztowaniem miał wątpliwości co do działalności bojowej O. U. N. fakty, o których dowiedział się podczas śledztwa, miały znaczenie drugorzędne dla motywów jego przyznania się. Obecnie zdaje sobie sprawę, że załamał się i zeznając brał na siebie odpowiedzialność za cierpienia wielu ludzi, obciążając ich. Nie mówi tego, aby się usprawiedliwić, gdyż nie ma dla niego usprawiedliwienia. Uważam siebie — mówi oskarżony, za człowieka skończonego. Nie życzyłbym nikomu, aby miał takie przeżycia psychiczne, jakie ja przeżyłem. Dlatego też pragnę zwrócić uwagę, aby ci, których organizowałem i namawiałem do pracy rozważali dokładnie me słowa i zastanowili się jak najszybciej zdać sobie sprawę z tego, jak mają postępować, aby nie doprowadzić się do takiego stanu i do tych przeżyć, jakie stały się udziałem moim i wielu innych oskarżonych. Nie przyczynia się oni w niczem sprawie ukraińskiej, a przeciwnie szkodzą przedewszystkiem sobie samym, tak, jak my. — Podtrzymywanie tej atmosfery uniemożliwi przeprowadzenie wśród większości społeczeństwa ukraińskiego tych myśli, które choć obecnie nie są efektywne, są jednak trwałe.

Na pytanie adw. Szlapaka czy w czasie swej przynależności do O. U. N. i udziału w narażach krajowej egzekutywy, oskarżony zaznaczył swe odmienne stanowisko co do taktyki organizacji i krajowej egzekutywy, oskarżony wyjaśnia, że w tym wypadku przyznał się jeszcze raz do winy. Mimo, że posiadał pewne wątpliwości nie podnosił ich, niemniej jednak podczas swych czynności organizacyjnych przyczynił się w dużym stopniu do zagnieżdzenia metod działania.

Następem O.U.N. była rewolucja.

Następnie oskarżony mówi o programie, jaki wywodził mu Gabrusewicz. Punktem wyjściowym programu O. U. N. jest negatywne ustosunkowanie się do wszystkich. Jedyną drogą do przeprowadzenia likwidacji okupacji jest droga rewolucji nacjonalistycznej. Wypracowana ona ma być drogą rewolucyjnego wrzenia a więc propagowania hasła antypolskich, antysemickich itd. Nastrojów należało podtrzymać, aby zamienić się w sromotniczy wybuch. Mowa tam była o wystąpieniach nie tylko przeciwko Polsce, ale przeciwko wszystkim partjom

Konowalec miał zastrzeżenia co do metod O.U.N.!?

Na pytanie adw. Horbowego, dlaczego nie wybrał programu Undo, a wstąpił do O. U. N. oskarżony nie umie odpowiedzieć, dodaje przytem, że rozmawiając w Pradze z Konowalcem usłyszał od niego również wątpliwości co do pewnych metod O. U. N., a zatem krytyczne dziś nastawienie oskarżonego Malucy do tej organizacji nie jest odosobnione. Adw. Horbowy zapytuje następnie oskarżonego o wygląd Konowalca a prokurator wnosi o okazanie oskarżonemu fotografii Konowalca.

Oskarżony Maluca, któremu okazano fotografię poznaje Konowalca. Konferencje z nim w Pradze odbył w mieszkaniu Martyńca.

Na 4-ch okazanych mu fotografiach Maciejki, w tem jedna policyjna, a trzy powiększone grupowe,

oskarżony kategorycznie rozpoznaje Maciejkę. Na tem zakończone zostały trwające kilka godzin wyjaśnienia osk. Malucy.

Rozsądzenie więźniów.

Po przerwie przewodniczący stwierdza, że od 7 oskarżonych, a mianowicie od Bandery, Lebedza, Klymyszyna, Podhajnego, Raka, Czornija i Karpyńca wpłynęła obecnie prośba do zarządu więzienia, aby przywrócony został stan poprzedni, to jest osadzenie ich z powrotem w celach pojedynczych. W związku z tem przewodniczący uwzględniając ponownie prośbę oskarżonych, zarządza osadzenie ich w celach pojedynczych, natomiast osk. Czornij winien pozostać w celi ogólnej zgodnie z załeczeniem lekarskiem. Pozatem przewodniczący oznajmia, iż o zeznaniach Malucy zawiadomi pozostałych oskarżonych na następnym posiedzeniu Sądu.

Św. Łączyński dementuje oświadczenie Spolskiego o biciu.

Z kolei staje przed sądem wezwany w związku z wczorajszymi zeznaniami świadka Jarosława Spolskiego świadek Wojciech Łączyński, nacelnik więzienia w Krakowie. — Świadek kategorycznie zaprzecza, by kiedykolwiek miał miejsce fakt pobicia Spolskiego i by kiedykolwiek świadek pozostawał sam na sam ze Spolskim.

Po zakończeniu konfrontacji zgodnie z wnioskiem prokuratora, Sąd postanawia przesłać do prokuratury odpis zeznań św. Spolskiego, jako fałszywych.

Następnie zeznawał św. Dugiello, komisarz policji śledczej we Lwowie.

Prokurator poucza obrońców.

Po zbadaniu św. Dugielly prok. Żeleński m. in. złożył następujące oświadczenie: Wysocki Sąd raczy być świadkiem apelu, z jakim zwracam się do obrony. Niech do tej sprawy panowie obrońcy nie wnoszą elementów politycznych. Niech nie rozdrażniają tej atmosfery. To nie jest proces zwrócony przeciwko społeczeństwu ukraińskiemu. My tutaj oskarżamy tylko określonych ludzi i tylko określoną organizację, która, jak to słyszeliśmy od samych podsędnych, jest nieszczęśliwym społeczeństwem ukraińskiego. Powtarzam, to nie jest proces polityczny, to jest proces tylko i wyłącznie o zabójstwo min. Pierackiego i o udział w O. U. N. i my, jako oskarżyciele, a tembardziej przecież Sąd w tych i tylko w tych rozmiarach rozprawę chcemy utrzymać. Przeto nie są właściwe, nie są pożądane i nie są, panie obrońcy, na miejscu ostrzeżenia, prośby, czy przynęty, że może przysięść odprężenie, jeżeli Sąd pozwoli na takie, czy inne incydentalne postępowanie.

Adw. Hankiewicz zgłasza w końcu wniosek, aby z powodu przypadającego na dzień jutrzejszy święta ukraińskiego Sąd przerwał rozprawę do czwartku rano.

Uwzględniając prośbę obrońcy, przewodniczący o godz. 19.30 zarządził przerwę do dnia 5 b. m.

WYROK W OSTATNIM TYGODNIU B. R.

Warszawa, 4. 12. (Telef.) Przewodniczący trybunału w procesie morderców min. Pierackiego, sędzia Posemkiwicz liczy się z tem, że postępowanie dowodowe zakończy do 21 grudnia i że wyrok zapadnie w ostatnim tygodniu tego roku.

NIE WOLNO POTRACAĆ SKŁADEK KOLEJARZOM.

Warszawa, 4. 12. (Telef.) Ministerstwo Komunikacji zarządziło, by od 1 grudnia zaniechano potrącania pracownikom kolejowym jakiegokolwiek składek na rzecz organizacji społecznych. Zabroniono przeprowadzania wśród kolejarzy zbiorów pieniężnych, sprzedawania wydawnictw, książek lub obrazów.

Francja i Anglia opracowują projekt porozumienia

Londyn, 4. 12. (PAT.) Rozmowy paryskie pomiędzy ekspertami francuskimi i angielskimi rozwijają się — jak donosi Reuter — pomyślnie. Różnice poglądów nie posiadają charakteru zasadniczego. Zostały zresztą znacznie złagodzone w czasie rozmów, które, jak przypuszczają, zostaną zakończone w końcu tygodnia. Nieścisłami są pogłoski, jakoby podstawą dys-

kusji ekspertów były poważne terytorjalne ustępstwa na rzecz Włoch. Eksperti opracowywali w dalszym ciągu propozycje komitetu 5-ciu, które co do wielu punktów były niejasne. Przewidywały one ustąpienie Włochom Ogadenu, udzielając im jednocześnie poważnych korzyści gospodarczych.

—0000—

Obniżka emerytur

„prywatnych“.

Warszawa, 4. 12. (Telef.) Dzisiejszy „Dziennik Ustaw“ przynosi dekret bardzo ważny dla emerytów prywatnych. Dekret obniża te emerytury. Osoby prawne, wykonujące zastępczo ubezpieczenia emerytalne swoich pracowników mogą za zgodą władz nadzorczych obniżyć emerytury w granicach od 10 do 60 proc. — Obniżka przy emeryturach od 100 do 200 zł. może wynosić 10 proc., do 300 zł. — 15 proc., do 400 zł. — 20 proc., do 600 zł. — 25 proc., do 800 zł. — 30 proc., a do 60 proc. przy emeryturach powyżej 2.000 zł.

Bilans Banku Polskiego na trzecią dekadę.

Warszawa, 4. 12. (Telef.) Bilans Banku Polskiego za trzecią dekadę listopada wykazał wzrost zapasu złota o 800.000 zł. do 442.800.000 zł., natomiast stan pieniędzy zagranicznych i dewiz obniżył się o 500.000 zł. do 18.500.000 zł. Obieg banknotów zwiększył się o 65.800.000 zł. i wynosił na ultimo listopada 1.034.200.000 zł. Pokrycie złotem wynosiło 41.47 proc., przekraczało zatem normę statutową o blisko 12 procent.

ODSETKI USTAWOWE OBNIŻONE DO 8 PROCENT.

Warszawa, 4. 12. (Telef.) „Dziennik Ustaw Rzplitej“ przynosi rozporządzenie o obniżeniu obciążeń daninami komunalnymi i innych zmianach w finansach komunalnych. Pozatem „Dz. Ustaw“ przynosi dekret o obniżeniu odsetek ustawowych do 8 proc., oraz dekret o premjowaniu pojazdów mechanicznych.

ODSETKI OD KREDYTÓW HIPOT. ZNIŻONE DO 5 PROC.

Warszawa, 4. 12. (Telef.) „Dziennik Ustaw“ ogłasza dekret obniżający o 1 proc. odsetki od kredytów hipotecznych, podlegających moratorium. Zamiast 6 proc. odsetki wynosić będą 5 proc. Dekret wchodzi w życie z dniem ogłoszenia. Ogłoszono także dekret Prezydenta, na mocy którego wstrzymuje się na okres 2 i pół lat, począwszy od raty płatnej w styczniu 1936 roku spłatę rat kapitałowych płatnych na rzecz towarzystw kredytowych miejskich.

WSPÓLNOTA INTERESÓW ZAPŁACI 50 TYS. ZŁ.

Warszawa, 4. 12. (Telef.) Dziś skończyła się w sądzie kartelowym rozprawa z odwołania się do sądu Wspólnoty Interesów od nałożonej nań grzywny w wysokości 100.000 zł. przez Ministerstwo Przemysłu i Handlu za niezłożenie umowy kartelowej. Sąd oddalił odwołanie się Wspólnoty Interesów, zarządzenie ministra za twierdził, obniżył tylko grzywnę do 50.000 zł.

RZĄD ROZWIĄŻE 44 KARTELE.

Warszawa, 4. 12. (Telef.) Minister przemysłu i handlu postanowił rozwiązać dalszych 44 karteli, w tem kartele przemysłowe i handlowe z grupy papierniczej, naftowej, mineralnej, metalowo-przetwórczej i żelaznej.

Warszawa, 4. 12. (Telef.) Kartel żelaza nie godzi się na wprowadzoną obniżkę cen.

„Panowie tu nie folwark“.

Warszawa 4. 12. (Telef.) Na zjeździe Związku Izby i Organizacji Rolniczych rozegrało się zajście, które wywołało liczne komentarze. Centralne Towarzystwo Organizacji i Kółek Rolniczych przedstawia przebieg zajścia następująco: W czasie zgłaszania kandydatów do zarządu Zw. Izby i Organizacji Rolniczych przedstawiciel drobnych rolników Sobczyk oświadczył przewodniczącemu sen. Fudakowskiemu, że rezygnuje z kandydatury. Przewodniczący nie przyjął tego oświadczenia do wiadomości. Wtedy przedstawiciel Ministerstwa Rolnictwa dyrektor departamentu Rudnicki rzucił w stronę prezydium uwagę; P. Sobczyk rezygnuje. Na to sen. Fudakowski podniesionym głosem zawał do przedstawiciela Ministerstwa: Ja przewodniczę. Jak pan dyrektor zajmie moje miejsce, to pan będzie prowadził obrady. Dopóki ja przewodniczę, ja odpowiadam za obrady.

Wystąpienie sen. Fudakowskiego było mocno oklaskiwane przez ziemian. Ton, w jakim zwrócił się sen. Fudakowski do delegata Ministerstwa Rolnictwa wywołał reakcję ze strony drobnych rolników. Słychać było okrzyki: „Panowie, tu nie folwark!“

GRUPY POSELSKIE W SEJMIE.

Warszawa, 4. 12. (Telef.) Na porządku dziennym jutrzejszego posiedzenia Sejmu znajduje się rządowy projekt o kredytach dodatkowych na rok 1934/35. Podwyższa on wydatki o 15.056.092 zł.

Sejm będzie musiał dokonać jutro wyboru dwu komisji, mianowicie budżetowej i zagranicznej. Nie jest wykluczone, że procedura wyboru komisji potoczy się szybko, gdyż w międzyczasie potwierdziły się już organizacje grupowe. Jest np. grupa rolnicza, t. zw. grupa światła pracy. Osobna grupa wyrosła z posłów wielkopolskich.

B. AMBASADOR FILIPOWICZ U PREM. KOŚCIAŁKOWSKIEGO.

Warszawa, 4. 12. (Telef.) Premier Kościalkowski przyjął w tych dniach na półtoragodzinnej rozmowie b. amb. Filipowicza oraz Ant. Plutyńskiego, zwolenników wielkich prac publicznych. Konferencja ta w kołach politycznych wywołała liczne komentarze, bowiem grupa p. Filipowicza, mianowicie Liga Odrodzenia Gospodarczego Polski występuje przeciwko programowi deflacyjnemu b. min. Matuszewskiego.

OLPIŃSKI ARESZTOWANY W WIEDNIU.

Warszawa, 4. 12. (Telef.) Głosny Stefan Olpiński został przed paru dniami aresztowany w Wiedniu, ponieważ stwierdzono, że przedłużenie jego paszportu, wystawionego w Berlinie jest sfałszowane. Olpiński oświadczył, że przybył do Wiednia z polecenia niemieckich kół oficjalnych, celem wykonania w Wiedniu rozmaitych funkcji. Władze śledcze zażądały informacji od władz berlińskich i doniosły władzom polskim o aresztowaniu Olpińskiego, prosząc o udzielenie dat, dotyczących przeszłości aresztowanego.

GIEŁDA WARSZAWSKA.

Warszawa, 4. 12. (Telef.) Giełda dewizowa: Belgja 89.83, Holandia 360.15, Kopenhaga 117.25, Londyn 26.23, Nowy Jork 5.31, Oslo 131.80, Paryż 35, Praga 21.97, Szwajcaria 172, Sztokholm 135.20, Berlin 213.45. Obroty dewizami średnie, tendencja dla dewiz niejednorodna. Prywatnie dolar 5.32, rubel złoty 4.78, dolar złoty 9.00, marka niemiecka 163, funt szterling 26.23.

Pożyczki: Stabilizacyjna 62.50, premjowa dolarowa 52.70, konwersyjna 64, dolarowa 77.75, listy i obligacje banków państwowych bez zmian.

Akcje: Bank Polski 96, Cukier 33.50, Ostrowiec 18.50, Starachowice 31.25, Haberbusch 33. Dla pożyczek państwowych tendencja mocniejsza, dla listów zastawnych niejednorodna, dla akcji utrzymana. Dłilonowska 93.75, ślaska 71, Warszawy 69.50.

—0000—

Warszawa, 4. 12. (Telef.) Powstała nowa spółka teatralna pod nazwą Zjednoczenie Aktorów ze Stefanem Jaraczem na czele, która prowadzić będzie teatr „Ateneum“.

Warszawa, 4. 12. (Telef.) Według pogłosek Andrzej Strug wycofał się z maso-nerji.

Do zamknięcia kroniki.

Obrady nad projektem krypty dla zwłok śp. marsz. Piłsudskiego.

Kraków, 4. 12. (PAT.) W dniu dzisiejszym na Wawelu odbyło się posiedzenie Komisji ekspertów w sprawie budowy krypty dla śp. marsz. Piłsudskiego, pod przewodnictwem dyr. Katedry wawelskiej. Posiedzeniu przewodniczył red. Stępczyński. Wzięli w niem udział ks. kanonik Domasik, prof. Szyzko-Bohusz, arch. Maczyński, konserwator Treter, Jan Strzembowski i inni. Na wstępie przewodniczący oświadczył między innemi, że w związku z budową krypty zajęte może potrzeba odnowienia wieży srebrnych dzwonów, kosztu tej renowacji gotów jest ponieść Naczelny Komitet uczczenia pamięci Marszałka. Prof. Szyzko-Bohusz przedstawił komisji projekt urządzenia krypty. Projekt przewiduje zbudowanie w podziemiu przed kryptą, rozległego przedsionka, do którego prowadzić będą schody z zewnątrz. Poza-tem krypta będzie miała wewnętrzne połączenie z grobami królewskimi. Następnie komisja dokonała oględzin partii podziemi, związanych z przyszłymi pracami. Komisja postanowiła przedłożyć projekt prof. Szyzko-Bohusza do zatwierdzenia Naczelnemu Komitetowi, p. Prezydentowi Rzplitej i Ks. Metropolicie Sępczemu.

AXEL RUDOLF.

PRZYGODA NA WSCHODZIE.

Adaptował E. Bańki.

Nawet nie spojrzała na Szronowskiego i zwracając się do całkiem zmieszanego captain Grogana, rzekła:

— Sir, muszę to sprostować, nie jestem uwięziona. Przed kilkoma miesiącami czcigodny uwolnił mnie z rąk bandytów. Właściwie odkupił mnie. To było w Chinach Środkowych. Z dobrej woli udałam się z całą karawaną tutaj, do Rongbuku. Gdybym chciała stać odejść, z pewnością niktby mnie zatrzymywał. Nieprawda też jest, że zostałam zamknięta w świątyni Kangmi. Sama prosiłam o to, gdy się dowiedziałam, o przybyciu cudzoziemców, bo nie chciałam, żeby ktoś mnie zobaczył.

— Tak?!... A to indywiduum? — zawołał Szronowski z wściekłością i wskazał na Uyo-Go: — Przecież napadł panią w tem świętem, niedostępnym miejscu!... A może i to nieprawda?

Krystyna Groniecka zarumieniała się nieco i spuściła oczy:

— Tak, napadł mnie — odpowiedziała eichym głosem: Bardzo dziękuję za wstawiennictwo... Rzeczywiście pan postąpił bardzo szlachetnie... — Raptem podniosła oczy

44

i dodała wyniosło zwracając się do Szronowskiego: — Zresztą i bez pańskiej pomocy dałabym sobie radę.

Uyo-Go pochylił się nad starcem, który przysłuchiwał się w milczeniu. Nie rozumiał treści rozmowy i dlatego był mocno niezadowolony.

— Co oni mają do gadania? — szepnął mu do ucha. — Tu tylko Kang-Po z Rongbuku ma głos!... Jego wola rozstrzyga!... Powiedz, świątobliwy ostatnie słowo jak ukarać świętokradcę?

Kang-Po przerwał ledwo dostrzegalnym ruchem głowy i nie zwracając żadnej uwagi na zuchwałca, który zhańbił najbardziej czczoną świątynię boga Kangmi, powiedział do kierownika wyprawy:

— W życiu każda wina dzieli się na dwie części, jak woda w potoku, opływająca skałę z dwóch stron. Niech idzie w niepamięć, bo i tu dwóch zawiniło. Nie zmieniaj tego, co powiedziałem. Rongbuk da wam tyle ludzi, ilu potrzebujecie, by wejść w krainę bogów.

Wszyscy członkowie wyprawy rozchmurzyli się i odetchnęli z ulgą.

— Damned! — wyrwało się któremuś.

Po twarzy Captaina przebiegł nerwowy skurcz.

Ten łysy starzec okazał się nie tylko mędrcem, lecz i porządnym człowiekiem.

W ciągu ostatnich dziesięciu minut Gro-

gan miał obrzydliwe uczucie, że grunt usuwa mu się pod nogami.

Zatarg, oziębienie i tak niepewnych stosunków! A w następstwie — cofnięcie pozwolenia, załamanie się ekspedycji, stracone długie lata żmudnych przygotowań, poszły na marne pieniądze zebrane z takim trudem. I żadnych widoków, że coś się może zmienić.

Z góry przewidywał odpowiedź, jaką otrzymałby od władz w Dardżylingu, gdyby się zwrócił z prośbą o interwencję.

Gubernator wzruszyłby ramionami i rzekł:

— Nie, my dear, na to nie nie poradzę. Świątokradztwo!... Przecież pan wie, jak surowo karzemy tego rodzaju przestępstwa tu, w Indiach. Trzeba było uważać na tego Polaka...

I raptem Kang-Po potraktował tę głupią historię zadziwiająco pobłażliwie, nieomal wspomniałomyslnie.

Najchętniej uściśnąłby mocno dłoń starcowi, lecz uprzytomnił sobie w porę, że ten odruch dzientelmena mógł być uważany za obraźliwą poufałość w stosunku do wysokiego dostojnika lub przynajmniej za nieprzystojne wykroczenie przeciw etykietce Rongbuku. Wobec tego poprzestał na uroczystym ukłonie i na kilku słowach podziękowania.

Potem z oficjalną powagą zwrócił się do Krystyny Gronieckiej:

— Jeśli dobrze zrozumiałem, pani przebywa tu z własnej woli i nie ma zamiaru wyjechać z klasztoru. All right. Nie widzę żadnego powodu, abym miał nie uszanować życzenia pani, madam... A pan, mister Szronowski!... — gniewnym okiem spojrzał na Polaka:

— Czy pan zdaje sobie sprawę, co pan zrobił?

— To, co na moim miejscu zrobiłby każdy dzientelmen, captain!

— Ach, tak?!... — Twarz Grogana oblała się gęstym rumieńcem. Zmieszał się, potargał szpakowaty wąs i zapytał już nie tak ostro: — POCO było wchodzić do świątyni, do której wstęp jest wzbroniony? Że się pan wmieszał... dobrze, zgadzam się! Ale czy nie wystarczyło, powiedzmy stanąć na progu i zawołać, albo przylecieć do nas?...

— Wątpię, czy pan rozumowałby tak spokojnie, captain, gdyby widział, że taki bronzowy szubrawiec napastuje kobietę, którą pan kocha...

Raptem uciął, poczerwieniał jak Grogan i do krwi przygryzł wargę. Bał się spojrzeć w tę stronę, gdzie stała Krystyna Groniecka, ale czuł na sobie jej zimny, pogardliwie zdziwiony wzrok, który mu sprawiał ostry fizyczny ból.

Captain Grogan parakał i prychnął jak foka.

(Ciąg dalszy nastąpi.)

MIOD

leśno-ziołowy pod gwarancją czystości, prawdziwy, bez domieszek skuteczny przeciw zaziębieniu, grypie, niedyspozycji żołądka i t. p. w cenie zł. 2.60 za 1 kg.

poleca:

KAZIMIERZ BARTOSZEWSKI

KRAKÓW, ULICA FLORJAŃSKA L. 49.

Wysyłki na prowincję odwrotnie.

FORTEPIANY-PIANINA FISHARMONJE

WŁADYSŁAW BOŁONSKI

KRAKÓW, UL. ŚW. ANNY 3. Tel. 10465.

Jedno spojrzenie

przekona Cię, że wieczne pióra wszelkich systemów

sprzedaje najtaniej

Z. ZIEMBICKI

Kraków, Pl. Marjański 2

Tanie reparacje

Cenniki na życzenie

F. LUBANSKI

KRAKÓW, UL. ŚW. ANNY 2.

po przebudowie lokalu poleca nadać rękawiczki własnego wyrobu jak: reniferowe, peccary, duńskie i t. d., według najnowszych fasonów oraz przyjmuje zamówienia. P. T. Urzędnikom i Studentom odpowiedni opust. Ceny zniżone.

PARCELE

na Grzegórkach

między ulicami Grzegorzecą i Rzeźniczą pełnouzbrojone

na dogodnych warunkach zaraz do sprzedania po cenach okazyjnych. Wiadomość

Kancelarja adw. Dr. Nitscha

Kraków, Rynek Gł. 44 II. p.

Najlepsza CZEKOLADA

i wyroby cokołkowe

Jana Höflingera ze Lwowa.

do nabycia we firmie:

„JAGIENKA” Kraków, Szewska 2.

Kapelusze Koszule — Krawaty

Szale — Rękawiczki Pullovery.

Ostatnie Nowości! Ceny niskie. Ceny niskie.

„Au Bon Marche” Kraków, ul. Grodzka 13.

Stara garderoba męska zamieniana na pierwszorzędne — bielskie materiały ubranlowe. — Kraków — telefon 183-74.

Fisharmonia z piszczałkami organowymi zlatna do kaplicy — do sprzedania za 250 zł. — Oglądać: Kraków, Konarskiego 42, m. 8 od godz. 2-5 popoł.

CIASTKARNIA W. Perzanowskiego

poleca na św. Mikołaja pierniczki na wagę w cukrze, czekoladzie i sztukami — różne nadziewane ciastka — cukry wielki wybór niespodzianek — Kraków, ul. Krupnicza 2 i Sławkowska 30.

Pierwszorzędna Pracownia Obuwia WŁ. KOWALCZYKA KRAKÓW ul. Zwierzyniecka 5. Poleca obuwie luksusowe damskie i męskie oraz wszelkie obuwie sportowe po cenach nader niskich.

NAJTANIEJ KUPISZ tylko w Drogerji

„Mimoza” Kraków, ul. Szewska 23.

Przrabiamy BEZPŁATNIE

jeden KRAWAT stary przetarty na nowy przy zakupie jednego nowego krawatu

RECORD-CRAVATES

Kraków, Florjańska 35. — Szewska 13.

U ks. Gadowskiego

(Bochnia)

do nabycia za gotówkę

(w nawiasie inowa cena księgarska).

KATECHIZM WEKSY 2.50 (2.75), KATECHIZM MAŁY 1.20 (1.40), WYCIĄG KATECH. 0.40 (0.50), DZIEJE BIBL. (2.70), MAŁA B. BLIJK (1.70), EGZORTY DLA SZKÓŁ-POWSZ. (4.50), KRÓTKA HIST. KOSC. 0.40 (0.60), NAUKA KOŚCIOŁA 0.80 (1.20), KATECHEZY BIBL. DLA I. i II. KL. POWSZ. 2 zł. (2.40), SZKICE KATECHEZ 2 TOMY 2.50 (3 zł.), PSYCHOLOGIA WYCHOW. 2 zł. (2.40), KAZANIA O WYCHOWANIU 1 zł. (1.20), UPOMIŃK DUCH. 0.15 (0.20), DOBRY PASTERZ, modlitewnik poprawy a) dla młodzieży po 60, 1.00, 1.50, 2 zł. (80, 1.20, 1.80, 2.50), b) dla dzieci po 40, 60, 1.00, 1.50, (60, 80, 1.20, 1.80).

Przy zamówieniach ponad 20 zł. franco ponad 30 zł. franco i rabat 10 proc.

Komornik Sądu Grodzkiego w Krakowie Rewiru V.

ul. Bonarka 18.

Sygn. V. Km. 1491/35.

Dnia 30 listopada 1935.

Obwieszczenie o licytacji nieruchomości

Komornik Sądu grodzkiego, rewiru V. w Krakowie, Piotr Bill, mający kancelarję przy ul. Bonarka L. 18, na podstawie art. 676 i 679 kpc. podaje do publicznej wiadomości, że dnia 27 stycznia 1936 r. o godz. 9.15 w sali Nr. 32 w Sądzie grodzkim w Krakowie przy ul. Starowiśniej 13, na wniosek wierzyciela egzekwującego Leopolda Matznera, kupca w Krakowie, odbędzie się sprzedaż w drodze publicznego przetargu, połowy nieruchomości lwh. 38 ks. grt. kat. Kraków, Dz. Dębniak objętej, dłużniczki Marji z Malostów Adamskiej własnej, położonej jednym frontem przy ul. Wasilewskiego, zaś drugim frontem przy ul. Puławskiego.

Powyższa nieruchomość składa się z parceli gruntowej t. j. ogrodu z altaną i z parceli budowlanej, o łącznym obszarze 23 ar. 22 m. kw. czyli 645.60 sążni.

Na parceli budowlanej stoi dom murowany, częścią parterowy, częścią jednopiętrowy z poddaszem, kryty częścią papą, częścią dachówką, a częścią blachą cynkową, obejmujący 4 hale fabryczne i 12 ubikacyj mieszkalnych wraz z przynależnościami. — Nieruchomość ta jest skanalizowaną i posiada instalację elektryczną i wodociagową. — W ogrodzie znajduje się 14 drzew owocowych i krzewy. — Na podwórzu znajdują się 2 małe drewniane szopy. — Cała powyższa nieruchomość jest ogrodzona płotem drewnianym.

Dla nieruchomości tej, prowadzona jest księga gruntowa przy Sądzie okręgowym w Krakowie.

Cała powyższa nieruchomość oszacowana została na sumę 98.140 zł. Mająca być sprzedaną na licytacji połowa tej nieruchomości należąca do dłużniczki Marji z Malostów Adamskiej, oszacowana została na sumę 41.710 zł. — Cena wywołania wynosi 31.282 zł. 50 gr. Wadium wynosi 4.171 zł.

Rękojmię należy złożyć w gotowości albo w takich papierach wartościowych bądź książeczkach wkładowych instytucji, w których wolno umieszczać fundusze majątkowe. Papier wartościowy przyjęty będą w wartości trzech czwartych części ceny giełdowej.

Przy licytacji będą zachowane ustawowe warunki licytacyjne, o ile dodatkowym publicznym obwieszczeniem nie będą podane do wiadomości warunki odmienne.

Prawa osób trzecich nie będą przeszkodą do licytacji i przesądzenia własności na rzecz nabywcy bez zastrzeżeń, jeżeli osoby te przed rozpoczęciem przetargu nie złożą dowodu, że wniosły powództwo o zwolnienie nieruchomości lub jej części od egzekucji i że uzyskały postanowienie właściwego sądu, nakazujące zawieszenie egzekucji.

W ciągu ostatnich dwóch tygodni przed licytacją wolno oglądać nieruchomość w dni powszednie od godziny 8-iej do 18-iej, akta zaś postępowania egzekucyjnego można przeglądać w Sądzie grodzkim w Krakowie przy ul. Starowiśniej Nr. 13, sala Nr. 32.

Komornik Sądu Grodzkiego, Rewiru V.

(—) Piotr Bill.

Komornik Sądu grodzkiego w Krakowie Rewiru VI.

ul. Morawskiego 10.

dnia 30 listopada 1935.

Sygn. VI. Km. 1842/35.

Obwieszczenie

Komornik Sądu Grodzkiego w Krakowie, Rew. VI. Mgr. Ludwik Sęk, mający kancelarję w Krakowie ul. Morawskiego 10, na podstawie art. 602 k. p. c. podaje do publicznej wiadomości, że dnia 12 grudnia 1935 o godzinie 10-tej w Krakowie przy ul. Powiśle 12 odbędzie się licytacyjna sprzedaż ruchomości, składających się z garderoby damskiej, męskiej z urządziem domowego i innych.

Oszacowanie nastąpi przed licytacją. Ruchomości wyżej wymienione można oglądać w dniu licytacji w miejscu i czasie wyżej oznaczonym.

Komornik Sądu Grodzkiego Rewiru VI. (—) Mgr. Ludwik Sęk.

Komornik Sądu grodzkiego w Krakowie Rewiru I.

ul. św. Gertrudy 23.

dnia 30 listopada 1935 r.

Sygn. I. Km. 304/35.

Obwieszczenie

W dniu 20 grudnia 1935 r. o godzinie 10-tej sprzedane będą w Krakowie przy ul. Brackiej 4, w drodze publicznej licytacji następujące ruchomości: urządzenie domowe, fortepian, obraz, kilimy, dywany perskie, gramofon, futra, naczynia srebrne i kryształowe i inne ruchomości, które ocenione będą w czasie licytacji (Art. 588 § 2 kpc.). Można je oglądać w powyższym dniu i pod wskazanym adresem o godzinie 10-tej.

Komornik Sądu Grodzkiego rewiru I. (—) Mikołaj Władysław.

Największy wybór OBRAZKÓW KOŁENDOWYCH I PRYMICYJNYCH

dla Przewielebnego Duchowieństwa 100 sztuk już od 50 gr.

poleca: JOZEF ANGRABAJTIS

skład wszelkich artykułów religijnych — Kraków, ul. św. Tomasza 20. — Na żądanie wysyłam próbki tychże.

Przepuklinowe Pasy

Opaski Brzuszne

Suspensorja, prostotrzymacze

Aparaty ortopedyczne

Protezy ręczne i nożne, szczudła kule itp.

Wykonuje we własnej pracowni

Narzędzia Lekarskie

oraz

uskutecznia: naprawy, ostrzenie i niklowanie

L. Knapieński Kraków

ul. Mikołajska 7. Tel. 105-05